

ENTENDRE EL PRESENT PER PREPARAR EL
FUTUR

PONÈNCIA MARC 14è CONGRÉS PSOE MENORCA

ÍNDEX

Introducció	3
Eix 1: Projecte sociocultural i de serveis a les persones	5
Eix 2: Economia, Territori i Medi ambient	22
Eix 3: El partit	32

INTRODUCCIÓ

El PSOE Menorca, en el seu 14è Congrés posa en marxa un procés de reflexió sobre les idees, accions i transformacions que hem de defensar i liderar en els propers 4 anys a la nostra Illa, essent la ponència l'eina que ha de definir el projecte socialista, el full de ruta a seguir.

Com a partit socialdemòcrata, el PSOE i, concretament el PSOE Menorca enmarcat al nostre territori finit, aspira a aconseguir una societat oberta, equitativa i sostenible, que s'ha de construir sobre els principis de la llibertat, la igualtat, la solidaritat i la justícia.

Temps de reptes, però també d'oportunitats. Saber d'on venim, on som i cap a on volem anar és la tasca més important que tenim ara mateix per poder planificar adequadament el futur immediat. Un futur ple d'incògnites per la mateixa novetat de les amenaces que ens han arribat i les que poden venir d'elles, especialment de l'escalfament global a causa del canvi climàtic. Els i les socialistes estarem un cop més a l'alçada de les circumstàncies per fer més sostenible el nostre model social i territorial i reforçar el model de benestar. Aquest document estratègic en vol servir de base.

El PSOE ha governat a totes les institucions menorquines durant gran part de la nostra història democràtica, incloent l'actual etapa de governs progressistes encetada el 2015, traçant un camí que seguirem desenvolupant. Ho fem des de la més profunda convicció i creença en els valors socialistes i de la socialdemocràcia. Una socialdemocràcia que, malauradament, es veu amenaçada per l'aparició de nous populismes que hem de combatre treballant per la integració i la participació de la ciutadania en la vida política, apropant-la a la realitat social i a les preocupacions ciutadanes.

Per tal d'aconseguir totes aquestes fites, presentem aquesta ponència, estructurada en 3 eixos:

Eix 1: Projecte sociocultural i de serveis a les persones. Aquest eix ens ha d'ajudar a marcar polítiques públiques per enfrontar la desigualtat en tots els àmbits reforçant els cinc pilars de l'estat del benestar: salut, educació, serveis socials, dependència i habitatge. Cal reforçar els drets i els deures de tots els ciutadans amb especial atenció a aquells col·lectius més vulnerables tot garantint la seva plena integració comunitària. Partim de les necessitats més bàsiques de promoció i cura de la salut, accés al món educatiu, allotjament, alimentació i vestimenta, però no ens hi conformem, aconseguir la seva inclusió, laboral, cultural, esportiva, ha de ser l'objectiu final. Es tracta, en definitiva, de viure en una Menorca encara més lliure i cohesionada on tothom se senti part activa d'aquesta societat.

Eix 2: Economia, territori i medi ambient. Aquest eix pretén reflexionar sobre el camí a seguir en els àmbits econòmic, mediambiental i territorial de l'illa de Menorca. Aquests àmbits no es poden deslligar l'un de l'altre i s'han d'observar com un tot, des de la complementarietat. Considerant aquest fet, volem avançar cap a una nova economia allunyada dels postulats neoliberals de creixement econòmic indiscriminat, una economia on la prioritat siguin les persones que viuen en el nostre territori. La societat menorquina es troba davant d'una cruïlla econòmica i social d'una enorme transcendència. Hem de continuar el camí que portem anys definint, en el marc de la sostenibilitat i del respecte al

nostre territori, i ho hem de fer amb més impuls que mai, per garantir el benestar dels menorquins i les menorquines i un futur pròsper per a les generacions actuals i les que encara han de venir.

Eix 3: El partit. És clar que res de tot el que hem dit fins ara seria possible sense un partit fort. El PSOE Menorca és l'instrument que ens ha de permetre transformar la societat des de la convicció dels valors socialistes. Un partit obert al món, que escolti a la militància i que segueixi essent el referent de la socialdemocràcia. Les i els militants, les i els simpatitzants, les i els nostres votants, tots i totes som part activa d'aquest projecte socialista. Som un partit amb més de 100 anys d'història a la nostra illa que seguim defensant uns principis progressistes, reflectits en més de segle i mig de lluites de les classes treballadores i dels sectors socials, per tal de viure en una societat més justa, equitativa i democràtica.

Els tres eixos proposats engloben tots els camps d'acció de la política a Menorca. Una acció que només pot ser possible mitjançant un partit socialista fort com a instrument per seguir transformant la nostra illa tal com hem fet fins ara. Menorca és el que és gràcies als seus ciutadans i les seves ciutadanes, però també gràcies a la convicció i l'empenta de tants i tantes socialistes que van saber dibuixar el que avui nosaltres gaudim. Ara, a la nostra generació de socialistes ens toca continuar dibuixant la Menorca que volem per al futur, seguint els valors lluitats al llarg de la història del partit front els reptes de la societat actual.

El model de Menorca, que ha estat creat pels i les socialistes, té ara un nou repte. La crisi ocasionada per la pandèmia COVID-19 ens ha mostrat que és necessari analitzar i repensar la nostra manera de viure. Ha tret a la llum moltes de les mancances del nostre sistema, però també ha demostrat les nostres fortaleses com a societat. La cohesió social i el model socioeconòmic diferenciat de la nostra illa s'han convertit en peces fonamentals per a la sortida d'aquesta crisi. Una crisi que ha posat en valor, més que mai, la necessitat d'allò que és públic, tant per preservar el més preuat (salvar vides) com per a recuperar l'economia, protegir l'entorn i impulsar un escut social sense precedents que permeti que ningú no quedi enrere. Hem de seguir treballant alineats amb els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030, que marquen el camí per a implementar i potenciar els valors que els socialistes menorquins defensem. Des de la política i les institucions, els i les socialistes menorquins hem convertit a Menorca en un referent de la sostenibilitat i així continuem treballant.

PROJECTE SOCIOCULTURAL I DE SERVEIS A LES PERSONES

Valors i drets socials

La crisi mundial sanitària, social i econòmica iniciada el març de 2020 ha fet evident la importància de lo públic i la necessitat de consolidar i d'enfortir l'Estat del Benestar. Els i les socialistes sempre hem treballat per això, com a tret identitari, perquè sempre hem tingut a les persones com a centre de l'acció política. Per això, durant els governs socialistes s'han creat drets de les persones que hem de preservar front les amenaces del liberalisme i l'extrema dreta; treballant així mateix perquè determinats fets, necessitats o situacions es consolidin o passin a ser drets dels ciutadans.

Per poder encarar el futur és necessari actualitzar també l'escala de valors socials. És necessari despertar la consciència de la ciutadania amb uns valors que ens permetin mirar l'endemà amb optimisme, esperança i en confiança i solidaritat mútua i comunitària.

A més, és necessari comptar amb estudis que aportin dades objectives i actualitzades que permetin identificar les necessitats socials actuals i en les que basar les actuacions per a millorar el benestar de les persones.

La crisi de l'ascensor social és cada vegada més difícil per a les noves generacions i, per tant, les polítiques progressistes han de garantir un contracte social per enfortir l'Estat del Benestar, reduir la desigualtat i garantir una vida justa i digna per a tothom, convivint en una societat inclusiva i en un marc climàtic sostenible. Els i les ciutadanes han de poder viure a Menorca de forma digna, d'acord amb els següents quatre grans principis: llibertat, igualtat, solidaritat i sostenibilitat.

Estem, per tant, davant del gran repte progressista per a la pròxima dècada: la recuperació de valors socials i consciència ciutadana, entesos, aquests valors, com aquells criteris que comparteixen i posen en pràctica els membres d'una societat que serveixen per conviure de forma respectuosa, equitativa i justa; i la creació de nous valors. I ho hem de fer de la mà del diàleg i l'acord. Volem viure millor, en un marc d'igualtat i de justícia social, reforçant les nostres institucions i la nostra democràcia. Els i les socialistes creiem en la igualtat, en una societat que sigui democràtica, participativa i que exclouï qualsevol tipus de discriminació, i com a societat hem d'avançar cap al reconeixement i la protecció universal de la diversitat sexual.

Per tot això, hem de desenvolupar polítiques públiques que garanteixin la igualtat efectiva de totes les persones, sigui quina sigui la seva orientació sexual i la seva identitat de gènere, sigui quina sigui la seva procedència o nacionalitat, sigui quina sigui la seva llengua o religió. Aquest és el camí per garantir la convivència ciutadana i la no discriminació per cap motiu. Hem de continuar donant el nostre suport i compromís a determinats col·lectius cap als que freqüentment la dreta verteix el discurs d'odi per tal d'evitar que aquest es normalitzi.

Els valors de comunitat, responsabilitat, civisme i solidaritat, que formen part dels valors que defensem els i les socialistes de Menorca per afrontar una crisi i sortir-ne reforçats, són un element que és més necessari que mai reivindicar. Hem d'apostar per una economia social de mercat amb valors, que combini el creixement amb l'equitat, com a

clau de justícia i de cohesió social. Aquests són els principals reptes que tenim els i les socialistes de cara als pròxims anys.

Quan rallam de persones, rallam d'allò que en una democràcia adulta i consolidada determina a la persona. Rallam de l'accés universal i gratuït a l'educació, la redistribució de la riquesa, la prevenció i la protecció de la salut, la seguretat en el treball, l'estabilitat laboral, de treball digne, d'habitatge, de renda bàsica universal, del final de la nostra vida així com la garantia pública d'un accés equitatiu a una mobilitat accessible amb l'entorn ambiental i urbà, entre altres. Els i les socialistes hem de treballar per incorporar noves perspectives, noves visions, noves necessitats. Qualcuna ja és un dret, d'altres no, seguint així el camí ja iniciat per enfortir l'Estat del Benestar.

La cultura és un valor en si mateix per a la humanitat, cal garantir l'accés a la cultura i la participació en ella dels col·lectius més desfavorits i vulnerables de la nostra societat. La cultura ens fa singulars a cada una de les nostres illes i és rellevant per al progrés humà i social. El món és divers i multicultural, aprofundir en el coneixement mutu ens ajudarà a millorar i participar de la diversitat cultural.

La fraternitat és un valor inherent imprescindible per a la construcció de la cultura federal al federalisme. Els i les socialistes tenim clar que junts som més forts, i que respectar la diversitat és imprescindible per conformar aquesta fortalesa. Tenim clar que tot el que es pugui decidir a prop no s'ha de decidir enfora i que són molts els reptes i les realitats que fan que apostem per un món de complicitats i no per un món atomitzat. El federalisme és una estructura que afavoreix el diàleg, la solidaritat, la tolerància, l'enteniment, el plurilingüisme, el reconeixement, el respecte mutu i la confiança. El federalisme és un instrument que suma democràcia, creant separació de poders a cada nivell, incorporant un sistema de contrapesos i augmentant els controls i la transparència, la participació i la implicació de les persones en el projecte comú, acostant la política a la gent, donant proximitat a les institucions. Una estructura que confia en les persones. Una manera de fer que posa les institucions als serveis dels ciutadans i ciutadanes.

Tenim clar que les institucions han de ser creadores de valor, de riquesa pel bé comú, i que han d'avançar cap al futur des del diàleg i l'acord. Amb una economia social, de mercat, però amb un equilibri que ens faci avançar en qualitat de vida, en una ocupació digna, en reducció de la desigualtat, en uns bons serveis públics, en millors llibertats col·lectives i individuals, en una comunitat ben finançada i cada vegada més diversificada. Des del PSOE Menorca hem de posar el focus, especialment al Consell Insular i als Ajuntaments de la nostra Illa. El Consell Insular té, simultàniament, una doble naturalesa local i autonòmica que el fa idoni per a la coordinació de polítiques i prestació d'uns millors serveis d'àmbit supramunicipal i insular. Hem d'apostar per un Consell Insular que pugui desenvolupar amb garanties les competències que l'atorga l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears en les mateixes condicions amb què compta l'administració central i el Govern Balear. Estem convençuts que els serveis augmenten en qualitat com més propers es troben als ciutadans que els reben, però l'acostament al ciutadà no pot suposar una pèrdua de capacitat administrativa, de decisió i de finançament pel simple fet de la naturalesa jurídica de la institució que els presta. Hem d'apostar també per un Consell Insular al costat i al servei dels Ajuntaments que sigui capaç de dotar dels recursos i eines necessaris a les entitats municipals perquè puguin atendre les demandes dels seus residents que no li són pròpies. Els ajuntaments són l'instrument polític més proper a la ciutadania. Aquests coneixen i tracten de primera mà els problemes i necessitats dels pobles, ciutats i dels seus

habitants. Si hi ha un espai que representa l'essència de la política és l'àmbit municipal. La política local, amb els batles i batllesses i molts dels regidors i regidores que dediquen el seu temps i esforç als seus conciutadans, moltes vegades de forma altruista, ens ensenya la importància de resoldre els petits i grans problemes de la quotidianitat. Els socialistes creiem en la política real, la de la proximitat.

Sabem que l'antídot de la violència masclista és la coeducació i és fonamental seguir impulsant-la a les escoles i en tots els àmbits per generar una nova consciència ciutadana de la igualtat. Per això, tenim la immensa responsabilitat de seguir promulgant lleis i polítiques públiques que situïn els drets de les dones com a motor de l'enfortiment de les democràcies i com avanç dels drets de ciutadania. Posem en valor tant l'economia feminista com la perspectiva de la cura, essent un valor humà essencial que ha de formar part del nou enfocament de les polítiques públiques. Per avançar cap a aquesta igualtat entre homes i dones que defensa el feminisme, és molt important assegurar la presència de la dona en l'espai públic. Els i les socialistes de Menorca ho hem aconseguit en l'àmbit de la política, amb dones polítiques com a protagonistes de la nostra acció de govern al llarg de la història democràtica. Hem de seguir treballant per crear les condicions necessàries perquè aquesta visibilitat de les dones existeixi a tots els àmbits de la vida pública: al món econòmic, en el teixit associatiu, en la cultura i en els esdeveniments organitzats o amb participació dels estaments públics.

El socialisme del S.XXI continua incorporant el feminisme com a part essencial del seu projecte polític. El feminisme és una proposta igualitària per al conjunt de la societat. Feminisme i socialisme alimenten una mateixa idea: l'emancipació i l'alliberament de qualsevol mena d'opressió i dominació. El grau de desenvolupament d'una societat es mesura en funció del paper que hi ocupen les dones.

La seguretat individual i social constitueix un altre valor progressista irrenunciable per tal com sustenta el valor de la igualtat. Les polítiques vinculades a l'Estat del Benestar han contribuït a millorar les condicions de vida de les classes mitjanes i treballadores i a reduir les distàncies socials.

Dret a un habitatge digne, ara més que mai s'ha pres consciència del que significa viure en un habitatge adequat que dignifica i aporta qualitat de vida. Si mirem la nostra ciutat, podem veure molts infrahabitatges, sense llum natural, en condicions d'insalubritat o on hi viuen moltes persones en un mínim espai, sense privacitat, situacions estretament lligades a la pobresa i la vulnerabilitat social.

La crisi social derivada de la pandèmia de la Covid-19 torna a posar l'habitatge en el centre d'atenció i preocupació de les polítiques públiques, la Llei 5/2018, de 19 de juny, de l'habitatge de les Illes Balears planteja la configuració del dret de l'habitatge com un dret subjectiu que esdevé un dret fonamental.

El desenvolupament d'aquest dret subjectiu que ens atorga l'Estatut d'Autonomia i la Llei d'habitatge com a dret dels ciutadans a exigir dels poders públics disposar d'un habitatge digne assequible, ha de ser un dels primers punts en l'agenda política postCovid. No podem oblidar dos plans d'acció: l'immediat, mantenir les mesures de protecció a la vulnerabilitat, protegint la població i permetent una flexibilització ràpida del mercat de lloguer, amb igualtats de condicions dels particulars davant l'arrendador o el banc; i l'urgent, fixant el control del preu dels lloguers i, al mateix temps, les accions públiques tendents a l'increment del parc públic d'habitatge de lloguer.

L'habitatge és un element essencial per una vida plena i independent, pel desenvolupament personal i familiar de totes les persones, independentment del seu origen, edat i sexe. Els socialistes defensem la necessitat de disposar de solucions habitacionals per les diferents famílies i persones, tenint en compte l'especial necessitat d'habitatge per a joves i la necessitat de començar una vida independent, per famílies monoparentals per les que la despesa de l'habitatge recau sobre un únic membre, i per a persones grans que permetin garantir al màxim el dret a una vida autònoma i independent. I, al mateix temps, explorar i crear projectes pilots de noves formes d'experiències de convivència amb espais compartits.

Cal, també, considerar l'habitatge com un nou espai que permeti el teletreball i que, per tant, inclogui mesures de desenvolupament digital. .

El PSOE ha estat sempre i segueix sent el partit de l'esquerra amb la capacitat i el coneixement necessaris per desplegar les millors polítiques públiques per consolidar i modernitzar el nostre Estat de Benestar, del qual el dret al treball digne n'és un dels pilars fonamentals.

El dret al treball digne és considerat un dret humà, perquè el treball és concebut com el mitjà per donar cobertura a les necessitats bàsiques de les persones, a més de ser un element necessari per complir altres drets humans.

Malgrat això, massa treballadors i treballadores són a l'atur i massa treballen en condicions precàries i indignes. La pandèmia ens ha obligat a fer canvis en el món laboral per contrarestar aquesta situació de crisi, un exemple clar és el teletreball. Tot canvi pot ser una oportunitat laboral molt interessant o una amenaça, pot facilitar la conciliació familiar i augmentar el rendiment, però també pot ser una nova forma d'esclavitud que és necessari regular per garantir els drets dels treballadors.

Es fa necessari desenvolupar un model responsable amb ocupació digna i, per això, hem d'establir un marc legal que garanteixi el benestar i una retribució digna dels treballadors per tal de garantir la igualtat d'oportunitats i el funcionament del sistema.

Al llarg dels anys s'han desenvolupat diferents prestacions econòmiques encaminades a garantir les necessitats bàsiques dels ciutadans i les ciutadanes. La RBU significa desenvolupar un nou dret dels ciutadans sostingut per tres principis bàsics: la individualitat, la incondicionalitat i la universalitat.

Una renda individual a tot ciutadà major de 18 anys, que cobreix les necessitats bàsiques per sobre del llindar de la pobresa, permet tenir més marge de desenvolupament del projecte vital de cada individu i permet acabar amb moltes de les relacions de dependència i de desigualtat dins l'àmbit familiar. El concepte d'individu com a unitat de mesura, sense renúncia a la capacitat de seguir compensant els individus amb persones vulnerables a càrrec.

Contribueix a simplificar molts dels grans problemes socials: la conciliació de la vida laboral, la formació contínua, les cures de les persones vulnerables, el canvi i la millora de l'ocupació. Ens fa més iguals, perquè acaba amb l'estigma social de les rendes per a pobres. La RBU actua sempre com a punt de partida, mai com a punt d'arribada. Ens fa més solidaris, perquè redistribueix millor la riquesa. El nostre món canvia molt ràpidament i

arriba l'hora d'introduir nous instruments que serveixin per recuperar l'equilibri social, amb "rendes per a pobres" no acabarem mai amb la pobresa.

Igualment, els i les socialistes haurem d'estar atents al sorgiment de nous drets fruit de noves realitats com el canvi climàtic i la digitalització. Parlem, per exemple, del dret a respirar aire no contaminat, del dret a ser protegits dels abusos de la manipulació tecnològica, de l'ús de les nostres dades a les xarxes, o del dret al descans, al temps personal i a la desconnexió digital.

Educació, cultura, formació i ocupació

Des del PSOE hem de treballar perquè l'educació vagi molt més enllà de la formació basada en conceptes i coneixements, ha d'incorporar aquells valors afegits que li donen el caràcter cultural. Una societat formada és una societat culta, i una societat culta, és una societat que valora l'enriquiment emocional i personal. Aquest enriquiment permet generar vocacions i facilita la creació d'interès pel coneixement i la formació amb caràcter general i, a més, la curiositat i la necessitat d'accés a coneixements i competències personals de forma més primerenca, cosa que ens permetrà millorar les aptituds d'infants i joves. Per això, cal formar el personal docent també en habilitats socials.

Ens hem de replantejar els espais educatius, formatius i culturals, ja que l'educació no és només un procés que es dona a les escoles o centres educatius. Hem de transformar els espais públics, centres culturals, museus, pavellons esportius, biblioteques per tal que ofereixin oportunitats de diàleg, de col·laboració, i ajudin a facilitar els processos formatius com a persones preparades per adaptar-se a un món que canvia constantment.

Les escoles permeten reduir desigualtats i permeten construir una societat més justa i igualitària. Els centres educatius tenen també una funció conciliadora i permeten reduir les diferències, però també facilitar la imbricació entre els processos productius i laborals i la vida social i familiar. Amb la pandèmia de la Covid-19 s'han posat de manifest les diferents funcionalitats de l'escola, que, davant dels plantejaments de futur, hem de tenir més presents per poder assegurar-les i potenciar-les.

Per fer front a aquesta nova situació i als reptes de futur per fer de Menorca una veritable comunitat educadora, des del PSOE hem de:

Lluitar, en coordinació amb les altres administracions públiques, per la gratuïtat de l'educació en l'etapa 0-3, exigint la formació adequada de les i els professionals que hi treballen i el compliment dels requisits a les infraestructures que garanteixin l'educació en aquesta etapa.

Potenciar les activitats de formació i assessorament en la criança que facin les escoletes.

Impulsar polítiques de suport i ajudes a les famílies i les persones adultes que segueixen estudis reglats per a la conciliació.

Garantir l'escolarització universal en totes les etapes educatives sense discriminació per motius econòmics, per dificultats en la tramitació de les sol·licituds de matrícula o altres causes relatives a les famílies.

Impulsar l'oferta suficient de titulacions adequada a la demanda i necessitat de formació d'usuaris i mercat de manera coordinada entre les escoles de l'illa.

Impulsar la coordinació de les escoles municipals de música amb el conservatori garantint professorat amb la formació adequada.

L'administració insular ha de ser un dels interlocutors principals amb la Conselleria d'Educació pel que fa a:

- a. Valoració de les necessitats d'infraestructures educatives a Menorca.
- b. Oferta educativa a tots els nivells i etapes.
- c. Dotació de suports a l'educació especial
- d. Oferta de formació professional reglada.
- e. Coordinar la resposta educativa dels diferents municipis de Menorca amb l'objectiu de fer de Menorca una veritable comunitat educadora.
- f. Facilitar l'obertura de centres educatius en horari extraescolar.
- g. Facilitar la comunicació entre joves que tinguin interessos comuns: art, ciència, història, literatura, política, etc. fomentant la seva formació entre iguals i el contacte amb persones de reconegut prestigi en els camps tractats.
- h. Donar suport a les mesures que sorgeixin de l'anàlisi de les necessitats educatives en l'Observatori de la Infància i la Família.
- i. Facilitar als i les joves que estudien fora de l'illa l'accés a beques de residència i de mobilitat i a les ajudes per accedir a la Casa de Menorca a Barcelona
- j. Donar suport per al transport als i les estudiants que s'han de desplaçar dins de l'illa a centres d'altres localitats per cursar estudis postobligatoris, facilitant l'accés a millors horaris i freqüències i a beques de mobilitat.
- k. Coordinar amb la Universitat de les Illes Balears el suport per a l'oferta dels cursos de la Universitat Oberta per a Majors.
- l. Estudiar i invertir en nous espais certificats, per al bon desenvolupament de projectes ocupacionals.
- m. Crear sinergies amb el CRN Centre de la Mar per al desenvolupament de projectes amb clara repercussió social i econòmica a la nostra illa.

L'ocupació no és simplement un recurs econòmic o un instrument per assolir determinades finalitats, sinó que s'ha de considerar un dret fonamental, i la concepció humanística i dignificadora és la palanca per tal que, mitjançant el treball i els seus condicionants, es porti a terme una transformació social que situï el benestar de les persones en el lloc central de la nostra comunitat. El que sembrem en el treball creixerà en la ciutadania: igualtat, justícia, medi ambient, benestar, salut, seguretat.

Resulta necessari impulsar polítiques que fomentin una implicació i una consideració humana de la persona treballadora dins l'empresa, en benefici d'ambdues parts, perquè la

dignitat, la justícia i el reconeixement del treball revertiran sempre en una major motivació i en una major productivitat dels i les treballadores.

Resulta fonamental, com a eina de cohesió social, impulsar incentius a la contractació de col·lectius vulnerables i programes d'ocupació juvenil per tal d'evitar tenir una generació perduda en termes d'ocupació i impulsar una regulació de les noves formes de treball que aportin la seguretat necessària tant a empreses com a treballadors i treballadores.

En una economia enormement globalitzada es genera una major desigualtat entre grans empreses supranacionals amb majors capacitats i majors oportunitats d'accés als recursos necessaris i petites iniciatives d'emprenedoria i treball autònom, les quals representen l'estrat més feble i vulnerable en la dura competència dins un mercat únic i globalitzat.

Es fa més necessària que mai l'ampliació de la base de cobertura social i empresarial que regulen les administracions públiques per incloure en elles mesures que permetin compensar el desequilibri que es produeix entre autònoms i PIMEs i iniciatives empresarials supranacionals.

Cal incloure en l'ordenament econòmic mesures de flexibilització que compensin als petits autònoms la seva vulnerabilitat davant del capitalisme i la globalització i davant dels efectes derivats de la seva petita dimensió. Al cap i a la fi, la desprotecció a la que estan exposats els treballadors, la pateixen de la mateixa manera els autònoms i petits empresaris.

Hem de reforçar els mecanismes de foment de l'autoocupació i l'emprenedoria com a eina de cohesió social i econòmica, garantint que l'acompanyament a les iniciatives no sigui només en les fases de creació, sinó també en les etapes de consolidació i maduració, igualment determinants per al manteniment de les iniciatives d'emprenedoria

Si entenem la cultura com allò que ens defineix com a persones i com a societat, la nostra forma de pensar, els nostres hàbits, la nostra manera de relacionar-nos, què menjam, com vestim, com ens governam, com aconseguim els recursos per a sobreviure... llavors, la cultura, les cultures a Menorca, tenen un abast que va molt més enllà del que es produeix i es consumeix als espais culturals de la nostra illa.

La nostra manera de pensar i actuar individualment i col·lectiva, en positiu i en negatiu, ve molt determinada pels valors i els hàbits d'un món globalitzat que ens arriben fonamentalment a través de les grans corporacions. La major part de la lectura, la informació i l'entreteniment són mediats per Google, Facebook (Meta), Apple, YouTube, Netflix, Amazon, Spotify... Aquestes corporacions emmagatzemen les dades que nosaltres aportam cada vegada que ens connectam, dades que defineixen el nostre perfil i que utilitzaran després d'acord amb els seus interessos, a banda d'oferir-nos els continguts que més ens plagin.

Dit d'una altra manera, l'univers cultural menorquí ve determinat en bona part pel món digital de les xarxes, de les plataformes televisives que ens proporcionen les sèries, les pel·lícules i els documentals, la música, els informatius, els debats televisius, les opinions i les fake news vessades a les xarxes, etc., i, a la vegada, aquest món digital i serial incideix en les produccions i el consum que es fa als espais de la nostra illa.

És per aquest motiu que la nostra mirada cultural s'ha de dirigir d'una forma crítica (en el sentit de saber destriar el que importa) cap als continguts que ens venen a través de les

grans corporacions mediadores. I no només en el sentit del que ens ofereixen, sinó també d'allò que obvien, d'allò en què no paren atenció o que minimitzen.

És necessari fer front a una cultura basada en la superficialitat, l'espectacle, l'entreteniment i la distracció. Front a les respostes simples fomentades pels populismes davant situacions complexes, la cultura ens aporta les eines per a fer front a aquestes situacions.

La cultura, les arts, la creativitat són un bé necessari, perquè, com a persones i com a col·lectivitat, ens donen les eines necessàries per analitzar la realitat i, com a socialistes, transformar-la. La cultura és, per tant, també una part essencial de l'Estat del Benestar i, com a tal, un dret, l'accés al qual s'ha de garantir de forma universal. L'accés a la cultura va molt més enllà del simple consum com a espectador, és, també i sobretot, l'accés a la creació, a la participació activa en les decisions en matèria cultural, a la prescripció, a la direcció.

Però el dret a la cultura només es podrà exercir si garantim el dret al temps i a la quietud. Hem de tenir l'opció de gestionar el temps d'una altra manera, a disposar de temps personal; sense aquest temps, no podem exercir aquest dret. La societat actual, caracteritzada per la immediatesa, per la rapidesa, els canvis constants, ens impedeix l'assossec, la tranquil·litat necessària per a la reflexió, per saber qui som i on som; tranquil·litat necessària, també, per a la creativitat que ens ajuda a trobar sortides diferents a les que els mitjans tecnològics ens proposen.

En matèria d'igualtat, pel que fa a la paritat, cal fer una anàlisi rigorosa per veure la situació en què ens trobam. Quin percentatge de dones artistes fan exposicions individuals? Quin percentatge de dones són directores de teatre o d'orquestra? En el món del llibre, quantes són autores de teatre o d'obres d'assaig? En el món del cinema, quin percentatge de dones escriuen els guions o són directores? I gestores culturals?

El panorama cultural es reflecteix també en el món del llibre. Què llegim els menorquins? Quins criteris s'empren per a l'adquisició dels llibres a les biblioteques públiques? I quins per als clubs de lectures? Què es publica a Menorca? Què s'investiga? Què s'obvia? Quins àmbits de treball es fomenten des de les institucions i les entitats culturals? Què seleccionam i què aportam a l'edició en català? I en temes d'igualtat, quin lloc ocupen les dones en cadascun d'aquests àmbits?

La cultura ha jugat un paper fonamental durant la pandèmia. D'una banda, ens va ajudar a sobreviure en els moments més durs gràcies al llibre, a la música, a les sèries de televisió; però també ens va ajudar a reflexionar sobre un munt d'interrogants que se'ns van plantejar. D'altra banda, el món cultural va tenir una extraordinària resposta oferint a la societat el seu talent i les seves creacions.

Amb la pandèmia, la cultura ha fet uns grans canvis: canvis en els hàbits de consum i en l'ús de les noves tecnologies en els processos de creació, distribució, comercialització i gaudi. Aquests canvis ofereixen noves oportunitats a les indústries culturals.

Les i els socialistes menorquins, alhora que defensam les nostres senyes d'identitat com a poble, hem d'estar oberts a la diversitat i la universalitat de cultures, les que vénen de la tradició de segles enrere, les cultures d'altres països i zones geogràfiques, però també d'aquelles noves cultures que en aquests nous temps estan emergint. Hem d'evitar el perill que la mirada en allò local no esdevingui autocomplaença tot fomentant l'endogàmia.

El teatre és el gran reflex de la nostra societat, de la nostra realitat i, com a tal, ens ha d'aportar reflexió. Les tendències actuals apunten al teatre documental, que treballa amb la realitat, que dóna veu als que no tenen veu i que aborda temàtiques socialment incòmodes, com el racisme, l'homofòbia o la pobresa.

La cultura, en la seva accepció extensa, és el camp de batalla de les ideologies, les guerres culturals no són sinó els instruments per captar la voluntat dels possibles electors i fer prevaler determinats interessos. Per açò, cal tenir una mirada crítica al món cultural que ens ajudi a fer endavant en els valors socialistes de fraternitat, igualtat, llibertat i justícia social.

El sistema públic de salut

La Llei General de Sanitat (1986) va crear les bases del que avui dia és el nostre Sistema Nacional de Salut (SNS) i va consagrar els principis d'universalitat i finançament públic del sistema sanitari mitjançant els impostos, vinculant la protecció sanitària a la condició de ciutadà. Es proporcionà, així, la cobertura sanitària de la majoria dels riscos possibles de tipus universal a totes les persones, independentment dels seus recursos i a qualsevol part del territori nacional, i ho feia amb un alt nivell de qualitat.

El sistema nacional de salut, consagrat sota els principis de la universalitat, el finançament públic i l'equitat, ha estat un estendard per al partit socialista que hem defensat des de el govern i amb força des de l'oposició. Però el dret a la protecció a la salut necessita consolidar-se i adaptar-se.

La pandèmia de la COVID-19 ha deixat palès, una vegada més, que la qualitat de vida de la població no es basa en aspectes individuals de desenvolupament, sinó que depèn d'una complexa relació de criteris econòmics, socials i ambientals que assegurin el benestar social. Ha deixat palès que és necessari implementar polítiques de salut pública amb un canvi de paradigma, que posin el focus en la promoció de la salut, la prevenció de les malalties, l'enfortiment de la xarxa de vigilància i la coordinació amb totes les institucions per tal d'assegurar l'abordatge de tots els determinants de la salut.

La salut és el bé més apreciat per la persona. La promoció de la salut i la prevenció de la malaltia assegura un futur millor per a totes les persones, i només és possible amb un projecte conjunt que lluiti contra les desigualtats en salut, avanci en equitat, cohesió i redistribució i s'adapti a les necessitats de la comunitat actual i s'anticipi a les necessitats futures.

Necessitem avançar amb equitat (especialment d'accés), en cohesió territorial, en capacitat de resposta assistencial, en els recursos humans, en la coordinació amb institucions socials i educatives, en l'atenció a les persones amb problemes de salut mental, discapacitat i/o dependència, tant al domicili de la persona, com a les residències de l'àmbit social. Hem de tenir en compte que la nostra comunitat té una discontinuïtat territorial que fa que les prestacions de serveis de tot tipus hagin de tenir en consideració el fet illenc.

Les noves tecnologies han marcat una nova manera de viure a la nostra societat i la població ens reclama comptar amb tecnologia capdavantera a la atenció primària i als hospitals, i millorar l'accessibilitat des de les tecnològiques de la informació i la comunicació (TIC), augmentant la seva participació en els processos de salut.

La innovació de procediments i processos assistencials centrats en la persona requereix d'una inversió planificada en estructures i noves tecnologies, i en la adequació i formació dels professionals sanitaris i de suport al sistema sanitari. El desenvolupament de nous rols professionals és una urgència per donar atenció a la persona amb la intensitat que es requereix a tots els nivells assistencials a totes les etapes de la vida, des de la promoció de la salut i la prevenció de malalties a la atenció coordinada i amb mirada holística de les malalties agudes i cròniques, fins al final de la vida.

Volem una innovació basada en la investigació i en l'evidència científica per optimitzar els recursos, comptant amb les noves professions que són imprescindibles per integrar la informació, per al desenvolupament i el funcionament de tota la nova tecnologia i dels sistemes d'informació sanitaris: bioenginyers, informàtics, enginyers de telecomunicacions, etc.

Es fa necessari establir una gestió dels recursos humans que motivi i reconegui els esforços realitzats. Hem d'avançar cap a una gestió dels recursos humans que fomenti l'estabilitat laboral, assegurant Ofertes Públiques d'Ocupació (OPEs) regulars, a la vegada que s'impulsa la gestió per competències i per objectius dels professionals, que promoguin l'excel·lència i reconeguin els professionals més compromesos. Així tindrem grans professionals amb ocupació estable, motivats, que poden desenvolupar les seves competències i que s'identifiquen amb els objectius i els valors de l'organització.

La gestió planificada dels recursos humans ha de garantir la formació continuada i la formació dels nous professionals per tal d'assegurar una atenció de qualitat a les persones amb el desenvolupament de la recerca i la innovació en tots els nivells assistencials i comunitaris.

Atenció primària

La COVID ha introduït canvis importants en l'organització de l'atenció primària per poder donar una resposta eficaç a la població. La inversió feta des de 2015 ha estat clau, així i tot, s'ha evidenciat que és necessària una major inversió i una gran innovació de tota l'organització dels centres de salut en tots els procediments burocràtics que no aporten valor, en la gestió de la demanda centrada a les característiques de cada població, el desenvolupament de competències d'administratius, infermeres, fisioterapeutes, farmacèutics, etc.

L'atenció primària és l'eix del sistema sanitari, és propera i accessible per a tota la població, però necessita ser dotada de més i millors recursos, de noves tecnologies de la informació, de major tecnologia i de professionals suficients i motivats que liderin una atenció resolutiva centrada en la persona i coordinada amb la resta d'àmbits assistencials, socials i educatius. La promoció de la salut, la prevenció de la malaltia, la detecció precoç i el tractament adequat de cada malaltia en coordinació amb els hospitals, i el lideratge de l'atenció a la cronicitat complexa i avançada des de la infància a la vellesa només es poden fer amb un model d'atenció primària renovat, centrat en la població, que assegurï una atenció resolutiva i de qualitat.

Atenció hospitalària

Volem una atenció hospitalària capdavantera, amb tecnologia puntera i que es dugui des de una gestió transparent basada en la millor evidència disponible, i on els professionals tinguin sentiment de pertinença i se sentin orgullosos dels resultats obtinguts, que han de ser referents per altres hospitals i institucions.

Les cures pal·liatives ofereixen a la persona confort i calidesa sense llevar-li cap oportunitat, perquè són compatibles amb el tractament curatiu. Les persones amb malalties cròniques avançades que reben cures pal·liatives viuen més temps i amb major qualitat de vida. Hem de garantir a tota la població cures pal·liatives de qualitat al domicili i a l'hospital, als infants i als adults, i avançar per tal que la persona prengui amb llibertat les seves decisions segons els seus valors i creences a l'hora de marxar.

Hem de garantir una mort digna gràcies a la implantació de la Llei orgànica 3/2021, de 24 de març, de regulació de l'eutanàsia.

El sistema sanitari a les Illes Balears ha de tenir estructures que assegurin l'equitat i l'accés a proves diagnòstiques i terapèutiques a les 4 illes, per tal cosa és important comptar amb un pressupost que contempli aquesta peculiaritat que suposa una complexitat a l'hora de donar serveis als ciutadans i ciutadanes de la nostra terra. Els menorquins hem de poder accedir als tractaments de salut de manera equitativa, sense haver de desplaçar-nos a altres illes. I quan això no sigui possible, donar i facilitar la més gran cobertura amb mitjans i recursos per pal·liar aquestes mancances de la millor forma possible.

Per altra banda, la nombrosa població flotant que té el nostre territori també ens obliga a adaptar tant les estructures sanitàries com els recursos humans, perquè tenim la responsabilitat de salvaguardar la salut de totes les persones que trien la nostra illa per fer feina i per gaudir del seu oci.

Uns dels problemes que rosega la insularitat i la població flotant són les llistes d'espera per a proves diagnòstiques i per a procediments clínics i quirúrgics. La innovació, la coordinació entre àmbits assistencials, la implementació de noves vies clíniques i processos clínics i quirúrgics, juntament amb la tecnologia, han de conformar la base que garanteix l'accés equitatiu de totes les persones al sistema sanitari, sense deixar de banda la necessitat d'un pressupost suficient per donar atenció de qualitat i en temps.

Hem de seguir parlant del repte de l'envelliment de la població i l'augment de l'esperança de vida, que, al costat de les malalties cròniques i sumats als canvis estructurals familiars i socials, suposen un desafiament que és, alhora, social i sanitari i que exigeix un nou enfocament públic que consideri les polítiques sanitàries i socials com dos eixos d'una mateixa estratègia. Tenim la responsabilitat d'establir una atenció integral i coordinada, que es centri en les necessitats socials i sanitàries i garanteixi la resolució dels problemes de manera equitativa i justa, a un cost assumible per als ciutadans.

Hem de continuar amb el desplegament del programa d'atenció a la cronicitat i de tota l'estructura i les vies assistencials que l'envolten per assegurar una atenció segura i de qualitat als més fràgils. El desenvolupament d'unitats específiques per a aquestes persones als hospitals d'atenció intermèdia durant la pandèmia ha estat clau en els resultats obtinguts.

La integració de l'atenció a les persones amb major complexitat requereix de la integració real de tota la informació clínica pública, concertada i privada (sempre que la persona doni el seu consentiment per tal que així sigui), i social, especialment en situacions en què les

persones requereixen un ús intens de recursos d'ambdues administracions: persones amb discapacitat, amb problemes de salut mental i amb cronicitat complexa i avançada.

Atenció a la Salut Mental

La pandèmia de la COVID-19 ha fet un mal especialment greu al benestar emocional i a la salut mental, agreujant trastorns de la salut mental. S'ha detectat un augment significatiu de les conductes addictives, els problemes d'insomni, de tristesa i d'angoixa. Els infants i els joves han patit un augment important d'ansietat, depressió, trastorns de l'alimentació, conductes suïcides i addiccions.

La major part dels trastorns de la salut mental s'inicien en la infància i l'adolescència, tot i que molts d'ells no s'arriben a detectar. La pandèmia ha deixat patent el que ja sabíem, que és imprescindible invertir en la prevenció, detecció i tractament, per assegurar el benestar emocional i donar a la persona l'oportunitat de viure una vida plena formant part activa de la societat. Prevenir, detectar i tractar els problemes de salut mental és una inversió i un estalvi de futur que dóna benestar i qualitat de vida a la persona i al seu entorn.

Cal contemplar la complexitat en l'atenció en salut mental, on s'hi sumen d'altres malalties físiques amb major incidència que a la població general. És prioritari un canvi de model urgent que assegurí l'atenció integrada i coordinada entre salut, educació, serveis socials, les entitats del tercer sector i, en definitiva, tots els actors implicats, amb l'objectiu de millorar l'eficàcia i l'eficiència dels recursos d'atenció sanitària.

n. Aquest model ha d'incloure la resposta a les dificultats afegides per a l'accés a un habitatge adequat a les necessitats de les persones que, afectades per diverses patologies mentals i/o físiques, no poden dur una vida autònoma i necessiten una supervisió o residir a pisos i recursos habitacionals específics.

o. S'ha de promoure l'accés als recursos a les persones que es troben temporalment en situació de patologia mental no diagnosticada, sense que la manca de diagnòstic dificulti l'accés als recursos.

Millorar l'atenció a la infància, l'adolescència i la joventut

La pandèmia de la COVID-19 ha suposat una crisi sanitària, econòmica i social sense precedents que ha deixat més que palesa que l'aposta dels socialistes per oferir i garantir uns serveis públics de qualitat ha estat i segueix sent vital per poder afrontar-la i superar-la.

Per això, és absolutament necessari enfortir l'Estat del Benestar en un moment postCOVID-19 en què hem pogut observar com l'afectació de la crisi ha estat molt més incisiva en el cas dels col·lectius més vulnerables.

És vital apostar per la qualitat de vida de les persones en totes les etapes vitals, garantir els mateixos drets i la igualtat real d'oportunitats a tota la ciutadania i especialment als nostres infants i joves.

Els infants i els adolescents constitueixen la base del nostre futur com a societat, però, alhora, són un dels grups més vulnerables de la nostra societat. De fet, la pandèmia ha portat aparellada greus situacions de vulnerabilitat damunt d'aquest col·lectiu que fan necessari continuar amb l'impuls de mesures que redueixin l'impacte d'aquesta crisi, garanteixin una protecció integral i els assegurin un present i un futur digne.

Els socialistes continuem defensant la necessitat que tots els ciutadans i ciutadanes comptin amb uns ingressos mínims per garantir la cobertura de les necessitats bàsiques (subministraments, alimentació, transport i habitatge), per la qual cosa seguirem millorant la xarxa de recursos socials i ajudes d'urgent necessitat.

Els infants mereixen una atenció i una actuació especial pel fet de constituir un dels col·lectius més vulnerables dins la institució familiar. Per això, hem de portar a terme accions encaminades, en primer terme, a cobrir les seves necessitats bàsiques i, d'una manera especial, prevenir possibles situacions de dèficit alimentari, mantenint, entre d'altres programes, els menjadors escolars en períodes no lectius.

També considerem imprescindible afavorir que la vida dels infants es desenvolupi en un entorn familiar, motiu pel qual les nostres polítiques s'han de dirigir a aplicar mesures d'acolliment familiar per damunt de l'acolliment residencial, la qual cosa, evidentment, va lligada a la creació de campanyes de sensibilització i captació de famílies acollidores, que han d'incidir especialment en l'acolliment d'adolescents.

Cal, també, continuar enfortint el nostre model d'educació infantil 0-3 per a una universalització del servei per tal de garantir la igualtat d'oportunitats de tots els nostres infants, així com seguir millorant també el sistema de beques de formació des d'edats primerenques. És una realitat que oferir una educació de qualitat, sense exclusió, des de les edats més primerenques porta implícites més perspectives d'èxit i la reducció de la desigualtat.

El nostre jovent s'enfronta a reptes importantíssims per a la superació dels quals calen polítiques públiques valentes que els acompanyin en el seu itinerari de projecte de vida, que, sens dubte, serà el projecte de vida de tota la societat.

Cal millorar l'accés a la formació de les persones joves i adequar-la als seus itineraris, facilitar-los l'accés al mercat laboral i garantir-los una ocupació de qualitat i facilitar-los l'accés a un habitatge per tal d'afavorir la seva emancipació i aconseguir, d'aquesta manera, eliminar els obstacles en el procés d'emancipació del nostre jovent.

La formació, basada en el sistema educatiu públic, ha de continuar complint amb la funció de l'ascensor social que ha garantit la igualtat d'oportunitats i la justícia social. És vital mantenir i millorar un sistema que permet l'accés universal a una educació de qualitat en totes les etapes.

També és clau tenir present que la formació orientada a preparar el nostre jovent per a l'accés al mercat de treball mitjançant l'especialització en un camp professional facilita optar a llocs de feina qualificats i amb condicions dignes.

I és que la política de formació i la política d'ocupació han d'anar lligades, la inversió en formació ha de tenir sempre presents les necessitats laborals dels i les joves de la nostra illa. És necessari que el món acadèmic i el món laboral uneixin esforços i conflueixin per tal de comptar amb més professorat de caire professional i més ofertes de pràctiques

pagades per a estudiants en empreses illenques, així com també és absolutament necessari millorar els plans de retorn de les persones joves que surten per estudiar o treballar fora de la nostra illa per manca d'oportunitats a Menorca.

Juntament amb la formació i l'ocupació, la política d'habitatge constitueix el tercer pilar per tal d'afavorir l'emancipació juvenil, per la qual cosa hem d'aconseguir compromisos específics amb la joventut, que facilitin ajudes econòmiques i de caràcter social als i les joves que vulguin accedir a un habitatge.

Tampoc no hem d'oblidar la importància de garantir un desenvolupament físic i mental adequat a la infància i l'adolescència des dels serveis de salut. Els infants i els adolescents són els que més pateixen les esclotxes que ens separen i ens desigualen. La major part dels trastorns de salut mental s'inicien en la infància i l'adolescència, però, malauradament, molts d'aquest trastorns no s'arriben a detectar en aquestes etapes, per la qual cosa és necessari comptar amb un pla de salut mental específic per tal de lluitar contra aquesta desigualtat i oferir-los les eines necessàries per fer front al seu creixement com a persona i encarar el seu futur amb les capacitats adequades.

Necessitat que s'ha palesat i agreujat arran de la pandèmia de la COVID-19, que ha portat aparellat un increment significatiu de trastorns d'ansietat, depressió, alimentació i de conductes addictives entre els nostres infants i joves a conseqüència de l'aïllament, el dol, les dificultats econòmiques i la por a la qual han hagut de fer front de manera sobtada durant el darrer any.

Els socialistes menorquins apostem una vegada més per polítiques públiques que fomentin la creació de línies d'ajut que donin cobertura a les necessitats específiques i facilitin una millora de la qualitat de vida i la promoció del benestar de les persones perceptores (tant gent gran com persones amb discapacitat). Tot això per donar resposta a conceptes que no tenen encara cobertura dins les prestacions ja recollides per altres administracions de la xarxa pública social i sanitària o entitats i dirigides a propiciar el manteniment de la persona en el seu domicili.

Millorar l'atenció a la gent gran

El pas de la vida activa laboral a la jubilació ha de ser un valor reconegut i apreciat per la societat. Els i les socialistes entenem que per explicar, entendre i afrontar la vida de les persones s'ha de tenir una perspectiva biopsicosocial a totes les edats i, per tant, que des de les institucions s'han d'impulsar i consolidar programes que posin en valor els canvis vitals, i que permetin allargar la vida de forma activa, autònoma i saludable. És necessari la coordinació institucional per posar en valor programes d'activitat física i intel·lectual, de prevenció de la salut, de prevenció de l'aïllament social, de relacions intergeneracionals, de voluntariat. Treballem per allargar la vida de les persones i per fer una societat més sàvia, solidària i tolerant.

La crisi sanitària provocada per la COVID-19 ha afectat tots els sectors dels serveis públics i privats del nostre país, essent el sector sociosanitari un dels que més ha patit aquesta pandèmia, afectant sobretot un dels col·lectius més vulnerables, el de la gent gran.

La pandèmia de la COVID-19 ha portat aparellada un increment significatiu de trastorns d'ansietat, depressió, alimentació i de conductes disruptives entre les persones majors a conseqüència de l'aïllament, el dol, les dificultats econòmiques i la por a la qual han hagut de fer front de manera sobtada durant el darrer any.

A més, actualment, les persones majors fan més demandes en relació amb la seva autonomia, reclamen més capacitat per decidir de quina manera volen viure i mantenir l'espai privat i personal el màxim temps possible. Aquesta expectativa fa que sigui necessari cercar alternatives diferents de l'oferta que s'ha estat donant fins ara, on partim d'una tipologia de serveis clàssica, només amb l'opció de l'atenció a domicili o bé l'estada en un centre residencial.

Històricament, el model d'atenció ha anat canviant. En la segona meitat dels anys vuitanta, a les illes Balears, s'inicià la construcció d'un sistema de serveis socials que havia de modernitzar l'obsolet i desigual tractament que es feia de les necessitats socials en el període predemocràtic anterior, i, posteriorment, al final dels anys vuitanta, es començà a considerar que l'atenció residencial podia ser contrarestada per enfocaments centrats en l'acció comunitària.

En aquests moments, però, és necessari un canvi en el model d'atenció a les persones grans i/o dependents que consideri essencial el dret fonamental a un envelliment digne i que garanteixi l'autonomia de cada persona per poder gaudir d'una vida plena conjugant valors que cerquin l'equilibri en la cura, la salut i la llibertat de les persones.

Ara com ara, encara queda molt camí per fer en relació amb les múltiples fractures que existeixen en el sistema d'atenció a les persones amb dependència per assolir l'objectiu d'oferir un ventall d'opcions per a cadascuna de les demandes i de les necessitats. Partint d'una llar més accessible, sense barreres arquitectòniques i amb les ajudes tècniques necessàries, fins a serveis residencials que ens permetin escollir en cada etapa i en cada moment quins recursos són més adients.

Des dels seus inicis, el partit socialista sempre ha treballat per afrontar les necessitats socials. Per això, ara ens correspon promoure un nou enfocament en l'atenció als nostres majors, perquè la societat cada vegada és més longeva i, per tant, el nostre objectiu s'ha de centrar a millorar les condicions i la qualitat de vida d'aquest col·lectiu des d'una perspectiva sanitària i social.

Aquest augment de l'esperança de vida, sumat al canvi en les estructures familiars i socials, així com el canvi en el concepte de l'envelliment, ens aboca a aquest nou enfocament, no tan assistencial, sinó basat en l'atenció integral a les persones.

Una atenció que ha d'incorporar la promoció, la prevenció, la recuperació i la rehabilitació, i que ha de garantir una gestió global de les necessitats de la persona en la dimensió física, psíquica, funcional, social i espiritual. Per tant, aquesta atenció s'ha de portar a terme a partir d'uns objectius individualitzats per tal de tenir en compte les potencialitats de les persones i el manteniment de la seva autonomia i qualitat de vida.

A través d'aquest nou model que proposa el nostre partit, el qual dista molt dels fonaments dels models de cures tradicionals, qualsevol persona hauria de poder exercir el seu dret a escollir on i com vol viure, comptant amb el suport i els serveis adients per apoderar les seves capacitats i realitzar una vida plena en entorns vitals acollidors i inclusius. Un model que, a més, consideri les polítiques sanitàries i socials com dos eixos

d'una mateixa estratègia amb l'objectiu d'establir una atenció integral i coordinada que se centri en les necessitats socials i sanitàries.

La personalització de cada situació passa per davant de la mera assistència a tot el col·lectiu de gent gran. Per tant, hem de conèixer cada persona i hem de valorar-la de forma integral: el seu entorn, la seva salut, les seves potencialitats, els seus interessos, la seva família... Es tracta, en definitiva, de saber identificar les necessitats específiques de les persones grans i actuar en conseqüència.

El PSOE ha de liderar aquest nou model i impulsar els canvis necessaris. Aquests canvis impliquen:

Gestionar els problemes als quals les persones grans fan front i animar les persones de mitjana edat a viure una vida més activa i sana. El PSOE ha de fer una aposta ferma per les polítiques d'envelliment actiu, entès, segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS) com «el procés pel qual s'optimitzen les oportunitats de benestar físic, social i mental durant tota la vida, amb l'objectiu d'ampliar l'esperança de vida saludable, la productivitat i la qualitat de vida en la vellesa».

Treballar per impulsar llars més accessibles: amb ascensor, banys adaptats, sense barreres arquitectòniques, sensors i domòtica adaptada i les ajudes tècniques necessàries.

Les persones grans volen viure a casa seva el màxim temps possible. Per tant, cal reforçar les cures a l'entorn amb una proposta d'atenció integral al domicili que sigui capaç d'incorporar i coordinar els serveis d'atenció domiciliària, la teleassistència, l'atenció sanitària i l'acompanyament. Cal oferir un veritable pla d'atenció individualitzat que garanteixi l'envelliment en el seu entorn.

Promoure un canvi de model d'atenció residencial, que fugi del seu caràcter institucional, per fer dels recursos residencials entorns agradables i propers a la comunitat on viuen les persones majors. Un model divers, centrat en la persona, que garanteix la qualitat de vida, preserva al màxim l'autonomia i que no suposa una ruptura amb el seu entorn, permetent, així, la continuïtat del seu projecte vital. Aquest nou model ha de contemplar diferents formes de convivència, com poden ser:

Residències amb petites unitats de convivència i amb un disseny que preservi la llibertat i la intimitat, i que recordi al màxim la calidesa d'una llar.

Residències mixtes per a persones amb fills dependents, que permet a les persones continuar el seu procés vital garantint una continuïtat també en l'atenció i cura dels seus fills dependents i evitant, així, un desarrelament familiar.

Habitatges assistits, amb apartaments diferenciats i espais comunitaris compartits i amb serveis de suport comunitaris, adreçats a persones grans amb un grau d'autonomia suficient per a les activitats de la vida diària, però que requereixen un determinat nivell d'organització i suport personal.

Habitatges tutelats, com un servei d'acolliment alternatiu per a persones grans autònomes, les circumstàncies sociofamiliars de les quals no els permeten romandre a la seva llar.

Habitatges intergeneracionals, que permeten la convivència de persones grans, algunes amb dependència, amb persones joves. Les relacions intergeneracionals són beneficioses

per a tothom, atès que fomenten l'intercanvi, l'aprenentatge entre diferents generacions i el benefici mutu és major.

El cohousing o cohabitatge, habitatge col·laboratiu que facilita el sentit de comunitat entre residents mitjançant xarxes d'ajuda mútua. Es tracta d'habitatges independents que disposen de tots els serveis per al seu ús autònom, però que, a més, comparteixen una sèrie d'espais comunitaris. Fonamentalment, es tracta de gaudir de la vida en companyia, pal·liant, així, un dels problemes més comuns, la solitud.

Unitats especialitzades per a persones amb necessitats específiques i d'alta complexitat, com demències, malalties neurodegeneratives, trastorns psiquiàtrics amb alteracions en la conducta, cures pal·liatives, etc.

Centres d'estades diürnes, com espais de socialització quant a activitats d'oci i esbarjo, però també amb activitats relacionades amb la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia.

EIX 2: ECONOMIA, TERRITORI I MEDI AMBIENT

Creixement econòmic perdurable

Durant masses anys, el sistema econòmic predominant a nivell mundial s'ha basat en el creixement; l'èxit s'ha mesurat amb indicadors com el producte interior brut o els beneficis monetaris; indicadors que no tenen en compte ni el benestar dels éssers humans, ni l'estat del nostre entorn natural. La globalització, les diverses crisis financeres globals i polítiques basades en el neoliberalisme han ajudat al manteniment d'aquest model. El nou temps en què vivim, i la crisi mediambiental ens obliga a repensar aquest model de creixement, per la qual cosa es fa necessari contemplar nous indicadors ambientals i socials i replantejar el nostre model productiu. Un model que s'ha de basar en la preservació dels valors ambientals i la qualitat laboral i empresarial com a eixos de la prosperitat.

Des de la cogovernança i el diàleg social hem de començar a avaluar la nostra dependència amb la natura i incorporar-ho en el model productiu i econòmic.

Menorca va aconseguir mantenir, durant molt de temps, una harmonia relativa entre el manteniment de les activitats agropecuàries, d'una indústria basada en l'especialització i un sector de serveis vinculats al turisme amb un pes mesurat, però que, amb el pas del temps, cada vegada és més predominant.

Aquest equilibri va ser el que va propiciar la declaració per part de la UNESCO (1993) de Menorca Reserva de Biosfera. Aquest model singular es va demostrar raonablement eficient a l'hora d'afrontar les conseqüències dels desafiaments provocats per la revolució tecnològica i logística. Com també ho ha estat davant dels canvis dels hàbits sociològics i de consum derivats de l'aparició de noves eines vinculades a la comunicació i el coneixement, així com de les transformacions motivades per la globalització de les activitats productives.

És veritat que els governs progressistes han treballat a favor del seu manteniment, però les forces del mercat i les perspectives dels beneficis a curt termini han anat pressionant la societat i l'economia fent que, darrerament, aquest equilibri anés canviant i deteriorant-se ràpidament, amb un augment molt significatiu del volum de l'activitat del sector turístic que ha arribat a tenir una concentració massa gran i, per tant, de risc.

Sense oblidar que ens trobem en un món globalitzat, hem d'avançar cap al desenvolupament d'una economia circular i de proximitat que ens permeti anar cap a un model econòmic sostenible allunyat dels paràmetres purament econòmics de beneficis a curt termini i basat en la millora de la qualitat de vida de les persones.

Actualment veiem l'efecte del model turístic inicial, és a dir, el de sol i platja, amb el qual Menorca va començar la seva transició cap a la terciarització de la seva economia. Ara sabem que l'augment del pes d'aquest sector en l'economia menorquina implica un augment de l'estacionalitat dels beneficis econòmics en lloc d'un creixement equilibrat, racional i socialment eficient.

D'altra banda, basar-nos únicament en el model turístic de sol i platja implica la necessària gestió d'uns serveis públics que es veuen superats puntualment, incidint, així, tant en la qualitat de vida de la societat menorquina com en el benestar dels visitants. Això fa que

ens preguntem fins a quin punt és rendible socialment un sector turístic basat en un únic model amb un alt component d'alta estacionalitat.

El sector turístic, doncs, ha d'evolucionar cap a un model més sostenible i desestacionalitzat, tenint també en compte el canvi de comportaments dels turistes després de la Covid-19. Així, s'ha de plantejar una estratègia disruptiva, on les antigues estructures turístiques que han esdevingut obsoletes siguin transformades per d'altres més alineades amb el territori, tot aprofitant els nostres trets diferencials com la Reserva de la Biosfera, Camí de Cavalls, la Cultura Talaiòtica o amb la destinació Starlight i amb espais més individualitzats front els col·lectius de gran cabuda.

Aquestes activitats no tindrien un component estacional, serien de tot l'any, permanents, la seva activitat generada també ho seria i requeriria una demanda de personal amb major qualificació professional. Activitats amb un major valor afegit combinant professionalitat i diferenciació.

No tindrien perquè ser invasives amb l'entorn, ni natural ni social. Això requerirà una col·laboració pública i privada, incentius fiscals i de promoció, mancomunar serveis i establir convenis amb entitats, també públiques i privades. El resultat seria també una millor distribució de les rendes generades i la reinversió dels excedents en el mateix territori.

Considerant aquest fet, es fa necessari seguir amb el full de ruta proposat pels socialistes, des de la promoció d'un turisme responsable i comunitari que s'ha de fonamentar en un model turístic basat en els principis de sostenibilitat social, ambiental i econòmica. Un turisme que contempli l'equilibri dins dels estàndards socials, que consideri la conservació ambiental, la preservació dels recursos de l'illa i l'optimització dels guanys econòmics des d'una perspectiva social. Hem de trobar l'equilibri entre la sostenibilitat, la preservació del nostre territori tal com l'hem entesa fins ara, amb aquesta nova visió del món empresarial i globalitzat en el que vivim també pel que fa al turisme.

Si volem preservar els recursos ambientals de l'illa, els i les menorquines hem de dirigir els nostres esforços cap al model turístic que vetlli per la conservació del nostre patrimoni natural i cultural, disminuint així l'impacte sobre l'entorn i els recursos naturals, però que alhora tingui la capacitat de satisfer les nostres necessitats socials i econòmiques com a comunitat. Això ho aconseguirem gràcies a la promoció de la investigació i de la participació social de tots els participants del sector. Les característiques intrínseques de l'illa són la condició sine qua non de la planificació del nostre desenvolupament turístic.

Pel que fa al turisme cultural, identificada la massificació, cal prioritzar la qualitat i pensar en noves opcions com "el turisme lent" amb l'objectiu de potenciar el llegat immaterial, la immersió cultural, l'equilibri territorial i la sostenibilitat. L'Organització Mundial del Turisme (OMT), juntament amb la UNESCO insta a "crear estructures de governança participativa que reunisqui artistes, creadors, professionals del turisme i la cultura, el sector privat i les comunitats locals, per a un diàleg obert, intercanvi de dades i solucions a temps real".

Per tant, és necessari establir mesures per diversificar encara més l'oferta turística i reduir l'estacionalitat mitjançant la promoció del nostre patrimoni natural i cultural mitjançant el qual es fomenta el turisme actiu, l'ecoturisme, el turisme cultural i històric o el turisme gastronòmic, i que al mateix temps, possibiliti ampliar l'oferta amb nous productes que ja s'han començat a impulsar, com el turisme accessible, *starlight* o d'altres. En definitiva, mesures que ens permetin millorar la competitivitat del sector davant d'altres mercats

competidors i, ahora, siguin respectuoses amb el nostre territori. En aquest sentit, el PTI ha de ser una tàctica dins d'una estratègia; en sí mateix no és finalista ni garantista de cap canvi ni de cap èxit, no ha de ser un "no ha tot" sinó un "no, així no" o un "així, sí".

És necessari incidir en l'explotació irregular d'un gran nombre d'habitatges residencials urbans en turístics, perquè afecta d'una manera decisiva en els preus del mercat d'habitatges en venda o de lloguer. Aquesta casuística afecta l'equilibri d'un model que s'ha de basar en la sostenibilitat, incrementant de manera significativa la pressió humana sobre l'illa en els moments de màxima activitat turística en sumar-se l'oferta irregular a la oferta reglada d'allotjament preexistent. Per aquest motiu s'han de reforçar i establir més mesures de control de les estades turístiques que realitzen activitats il·legals no permeses en el nostre ordenament amb l'objectiu d'evitar la percepció creixent de saturació en els nuclis urbans.

Per tal de minimitzar l'impacte del turisme sobre l'entorn i convertir l'activitat turística en un actor actiu en la conservació del territori i dels recursos naturals, ens hem de dotar d'eines per garantir aquesta conservació, com un reglament d'establiments turístics que permeti la reconversió dels establiments, la millora de la seva qualitat i la seva gestió ambiental, i ens faciliti tenir un control i còmput de places turístiques en relació amb les estades turístiques.

Per tant, ara cal fer una passa endavant i anar més enllà, creant marcs reguladors i legislatius que potenciïn l'exploració de nous mercats i nous productes. Nous mercats que demanaran no només sol i platja, sinó també serveis i estades de llarga durada, i aquí podem trobar noves oportunitats de negoci.

En el sentit de millorar la mobilitat turística sostenible per evitar la contaminació i no contribuir al canvi climàtic, s'ha de potenciar el transport públic mitjançant la racionalització de línies urbanes i turístiques, considerant l'augment de freqüències i fluxos de certs itineraris massificats durant l'estiu. També es fa necessària la implantació d'un reglament de lloguer de cotxes per tal de regular aquesta activitat. A més, cal impulsar mesures cap a l'homogeneïtzació de les ordenances municipals que regulen les activitats turístiques per donar una resposta conjunta i estandarditzada en tot el territori, centrada en la qualitat del nostre producte turístic i en la convivència ciutadana.

D'altra banda, s'haurien d'adoptar més mesures per controlar i gestionar l'ús turístic dels sistemes naturals per tal de conservar l'entorn en bon estat medi ambiental i atenuar l'impacte del turisme sobre l'illa mitjançant un reglament de turisme actiu que ens permeti regular aquesta activitat i la gestió dels nostres recursos naturals.

Actualment, el turisme és el motor de la nostra economia, bé sigui directa o indirectament. Però quan parlem de deixar el monocultiu del turisme, parlem de que els altres sectors econòmics haurien de ser capaços de crear sinergies entre la resta de sectors productius perquè augmentin el seu posicionament en la nostra economia i siguin els proveïdors d'aquest sector. Restauració i turisme no dependrien dels productes externs si a Menorca hi hagués prou abastiment de producte.

Tot i que el turisme és ara per ara la nostra major font d'ingressos, no podem oblidar el sector primari, un sector fonamental, que ha actuat de preservador del nostre entorn i que, a més, ens permet gaudir de productes agroalimentaris d'alta qualitat. En aquest sentit, hi ha una potencial indústria que a Menorca encara no tenim i que hem d'impulsar.

L'impuls d'activitats productives relacionades amb la quarta i cinquena gamma tenen un gran recorregut a cavall entre el sector primari i el de serveis.

Essent que per primera vegada Europa compensarà la nostra insularitat i els pagesos i pageses de les Illes Balears amb un percentatge major d'ajuts amb la nova PAC, s'està davant l'oportunitat de consolidar la producció ecològica i incentivar el relleu generacional al sector primari, mitjançant el disseny d'una estratègia per al sector ecològic que tingui en compte especialment les persones joves. El sector agroalimentari ecològic de les Illes Balears resisteix la crisi pandèmica ja que és un sector que vol créixer i també per la creixent demanda de la societat, d'aliments produïts d'acord amb criteris de sostenibilitat. Una part important de la població, i especialment els joves, estan molt conscienciats amb el consum de productes saludables i respectuosos amb el medi ambient, consolidant aquesta tendència de valors europeus, però que també estan cada vegada més presents als consumidors de les nostres illes. S'ha de dissenyar una estratègia que integri mesures i actuacions orientades a promoure una major difusió ecològica, que doni a conèixer els avantatges que aporta aquest model productiu per a compatibilitzar l'activitat econòmica i la protecció de l'entorn, a més de promoure una major participació dels joves en el sector.

Al sector primari hem d'anar estudiant noves formes de regular el sistema econòmic i empresarial de les explotacions agrícoles i ramaderes. Avançar en la transformació del producte primari en productes diferenciats i propis de la terra. S'ha de potenciar la indústria ramadera i tot allò relacionat amb la seva cultura. També hem d'aprofitar la nostra massa forestal, regulant l'explotació dels nostres boscos.

Menorca ha de ser capaç de donar una valorització energètica als residus, minimitzant així les pèrdues del sistema que genera el sector primari i els boscos (residus vegetals, residus animals, residus de poda i jardineria, plantació de varietats estratègiques), juntament amb els residus urbans orgànics.

D'altra banda, cal reforçar mitjançant la innovació i la introducció de nous processos productius el nostre teixit empresarial. Menorca, per les seves dimensions i les característiques del seu teixit empresarial, amb una llarga trajectòria emprenedora, pot ser un nínxol d'innovació i referent en la captació de talent industrial mitjançant la creació de hubs tecnològics que poden aportar noves fonts d'ingressos, a més d'un alt valor afegit i llocs de treball de qualitat.

El partit PSOE Menorca advoca per seguir avançant en el camí de la cooperació empresarial com a via generadora de sinergies productives, comercials i d'aprenentatge de coneixement. Avançar cap a un futur de benestar econòmic implica pels i les socialistes, l'impuls d'un model econòmic transversal amb la capacitat de donar resposta als reptes que representen la diversificació sectoral, la desestacionalització i la preservació del territori i la biodiversitat. La gestió eficient dels nostres recursos és clau per poder satisfer de forma perdurable en el temps les necessitats dels i les menorquines, d'avui i de demà.

Aquests haurien de ser els tres eixos bàsics sobre els quals hauríem de dirigir els nostres esforços per reformar o construir les bases sobre les que haurem d'edificar la Menorca dels propers anys.

Per tant, hem d'avançar cap a un nou model econòmic que inclogui els avantatges i els fets diferencials que ens han permès mantenir una sortida raonablement bona de l'actual crisi i

que ens permeti afrontar amb solvència les amenaces esmentades per tal d'aconseguir un creixement econòmic racional i socialment just.

El nou model ha d'integrar de forma transversal el benestar social, mitjançant una millor distribució de la renda, la diversificació sectorial de l'economia, per reduir els riscos que la concentració comporta, i la preservació del territori, com element per cohesionar la societat.

La consolidació del model territorial: "Territori, ús o abús?"

L'aposta per un model territorial sostenible ja va quedar palesa amb l'aprovació, l'any 2003, del Pla Territorial Insular. Ara, amb la revisió del PTI, disposarem d'un instrument renovat que ens permetrà la contenció urbanística i la preservació del sòl rústic, considerant que el nostre territori és limitat. Aquest model, assolit des d'anys enrere, basat en la zonificació ens permet créixer en un model de qualitat urbana davant d'altres aplicats en altres territoris basats en un creixement territorial desenfrenat.

Aquest model territorial ens guia cap a l'enfortiment dels pobles i les ciutats basat en la resiliència territorial i social i en contra de la disseminació territorial indiscriminada. Així mateix, es fa necessari l'impuls dels entorns urbans amigables per a la construcció d'una societat més inclusiva per a les persones de totes les edats basada en una mobilitat segura i sostenible.

D'altra banda, en el món de la nova societat 5.0, es fa necessari repensar els nostres pobles des d'una perspectiva global i, al mateix temps, des d'una visió local. Davant d'aquest nou canvi de paradigma, ens veiem obligats a pensar en el desenvolupament de les infraestructures necessàries per a la creació de ciutats intel·ligents basades en millorar la gestió dels serveis i la qualitat de vida dels seus habitants.

Som una illa, petita, però que, per raons històriques, ha pogut fer servir una unitat d'acció en la preservació d'aquest territori que ha permès que tingui unes característiques pròpies que hauríem d'aprofitar com un fet diferencial per tal de competir amb avantatge en el nou entorn econòmic. Alhora, aquesta característica també hauria de servir per donar i mantenir la qualitat de vida de la pròpia societat menorquina. Som l'illa de la Mediterrània més allunyada de la costa continental, som una illa petita, hem de preveure que la nostra logística com a comunitat estigui raonablement assegurada, hem de regular i legislar, no podem estar sotmesos únicament als moviments dels mercats i interessos empresarials.

Evitar la dispersió urbana mitjançant l'ús racional del sòl que caracteritza el paisatge menorquí amb una ordenació territorial sostenible i proteccionista ha estat l'objectiu primordial des de sempre. El territori és el nostre projecte social col·lectiu i la salut del nostre mode de vida depèn, en gran part, del disseny dels sistemes urbans, que constitueixen els llocs on passem la major part del temps la majoria de les persones.

Els sistemes urbans són ecosistemes formats per organismes vius. La ciutat ha deixat de ser un ecosistema negatiu per passar a ser la solució, basada en l'ecologia urbana, que ens permetrà transformar els nostres sistemes urbans.

La pandèmia de la Covid-19 ha accelerat aquesta transformació, impulsant el canvi de paradigma per connectar-nos d'una manera diferent. La digitalització i el monitoratge de paràmetres per a la gestió dels diferents sistemes crearà nous nínxols d'ocupació

especialitzada. Des d'aquesta perspectiva, és necessari impulsar el coneixement i la innovació com a catalitzadors d'aquests canvis.

Els socialistes sempre orientam les nostres polítiques posant en el centre les persones. La salut i el benestar depèn en gran part del disseny, la gestió i la governança dels nuclis urbans. Les nostres polítiques estan orientades a redissenar les ciutats per convertir-les en espais més saludables i habitables en els quals el protagonisme sigui de les persones. Açò vol dir avançar encara més cap a una mobilitat sostenible, d'emissions zero, prioritzant els desplaçaments no motoritzats (a peu o en bicicleta) i en transport públic, revitalitzant els nuclis antics i regenerant les àrees deteriorades.

És necessari continuar amb els objectius de Desenvolupament Sostenible marcats per l'Agenda 2030. L'objectiu 11 està orientat a reconvertir les ciutats en espais més sostenibles, inclusivament, segurs i resilients. En conseqüència, s'han de realitzar les actuacions necessàries per convertir els espais urbans en "ciutats accessibles en 15 minuts" (15 min a peu o en bicicleta per accedir a tots els serveis bàsics), objectiu totalment aplicable als pobles de Menorca ateses les seves característiques i dimensions.

L'espai públic destinat als vianants s'ha d'augmentar tenint especialment present els més vulnerables. A més, des del PSOE Menorca defensem una connexió més racional dels nostres nuclis urbans a través dels corredors verds. A Menorca, tenim la sort de disposar d'un àmbit rural i d'espais naturals d'alta qualitat a molt poca distància dels nuclis de població que afavoreixen aquesta harmonia i connexió entre ambdós entorns.

Els valors i els objectius de l'Agenda Urbana han de ser aplicats al conjunt dels pobles, ciutats i urbanitzacions de la nostra illa des de criteris globals, sempre respectant el lideratge municipal a l'hora de la seva definició i concreció a cada municipi per posar en valor la idiosincràsia, el patrimoni i la cultura de cadascun.

L'ús del transport públic és un dret de la ciutadania i l'hem de seguir millorant i impulsant. Per açò, és necessària la implantació de sistemes intel·ligents que augmentin l'eficiència del transport públic i que permetin l'augment de freqüències i fluxos de certs itineraris massificats durant l'estiu, mitjançant la racionalització de les línies urbanes i turístiques. També es fa necessari restar espai al vehicle privat contaminant (combustible dièsel o benzina), conscients dels perjudicis ambientals que comporta el seu ús i de les limitacions territorials de la nostra illa.

Per les seves dimensions, Menorca pot ser considerada, des del punt de vista de gestió estratègica, com un tot. Molts serveis, sigui per competència directa o per decisió de les entitats competents que han cedit la gestió, ja es gestionen a escala insular. Molts d'altres requereixen d'aquesta visió insular per la seva complexitat sistèmica i per poder assolir els objectius de futur amb perspectiva de sostenibilitat. La cogovernança ha de ser el camí per transformar l'estratègia de gestió dels residus, l'aigua, l'energia o el transport incorporant estratègies circulars i d'avaluació de la nostra absoluta dependència del nostre capital natural.

S'ha de tenir una visió estratègica fonamentada en la realitat social amb l'objectiu d'augmentar la cohesió social inspirada en les ciutats cuidadores. Per açò, s'ha de garantir l'accés a l'habitatge i a un habitatge digne. Hem d'aprofitar mecanismes per a la renovació dels parcs immobiliaris turístics i habitatges com el Pla de Recuperació Europea pensant en millorar el funcionament energètic de les construccions, la qualitat dels espais habitats i la

sostenibilitat dels edificis, la qual cosa suposa noves oportunitats en el mercat laboral creant noves fonts d'ocupació en la rehabilitació dels habitatges.

La protecció i la cura del nostre territori només és possible quan realment es dona l'harmonia entre l'hàbitat i els seus habitants, tenint present no només la seva presència en el territori, sinó també l'impacte de les seves activitats diàries en el medi. Per això, els i les socialistes continuem fomentant la circularitat, en el seu sentit més transversal i com a mode de vida, cercant, així, que les externalitats que afectin el territori siguin, en la seva major part, positives.

Econòmicament, la circulació implica canvis tant en el consum com en la producció de l'energia per part de les empreses, les famílies i les institucions públiques com també en la gestió que fem de la resta de recursos. Una gestió més sostenible d'aquests recursos permetria la reducció del nivell de generació de residus, ja siguin els subproductes que sorgeixen de les diverses cadenes de producció com els residus alimentaris. Això fa necessari continuar treballant per estimular una millor reintroducció dels subproductes en la cadena de producció, tant de la mateixa empresa que els ha produït com amb la creació de sinergies entre diverses indústries, de manera que el rebuig d'una serveixi per a la producció de l'altra, creant, així, una economia realment verda com a valor econòmic propi per a l'illa de Menorca.

No deixar ningú enrere, valor après i reforçat durant la pandèmia pels i les socialistes implica un major grau de circularitat dels nostres béns. El consum minorista és correcte, però s'haurien de potenciar tots aquells valors que inspiren la reutilització d'aquells béns de segona mà i del menjar no consumit com a via per millorar la sostenibilitat del nostre modus vivendi a l'illa i, alhora, fomentar, així, la confiança i la millora del teixit social.

Menorca com a model de sostenibilitat mediambiental

A la Conferència de les Nacions Unides sobre Canvi Climàtic de 2021 (COP 26) s'ha constatat la necessitat de ser molt més ambiciosos en la lluita contra el canvi climàtic atès que no s'han complert les expectatives de reducció de gasos d'efecte hivernacle establertes a l'acord de Paris de 2015. Açò ens obliga a apostar clarament per la descarbonització i una millor gestió dels nostres recursos. Com a Menorca Reserva de la Biosfera, ja fa temps que estem compromesos amb fer compatible l'activitat humana amb la protecció del medi ambient. Ara més que mai és necessari aplicar polítiques destinades a potenciar l'ús de les energies renovables i també promocionar una economia circular que ajudi a mitigar els efectes del canvi climàtic.

Fins ara a Menorca ens hem guiat per un model de creixement econòmic impossible de complir donat que es fonamenta en una contradicció absoluta; "la transitorietat permanent". Els i les socialistes sabem que tot model econòmic que sigui transitori ha de tenir una data d'expiració, en cap cas serà infinitament perdurable en el temps. El model econòmic seguit fins ara ens porta cap a la consolidació acceleradament progressiva d'un model exclouent i irreversible. Des del PSOE Menorca som conscients que no podem seguir vivint com fins ara per molt més temps. El futur que volem per demà es determina avui i en aquest present som conscients que vivim en un planeta finit i que, per tant, ens pertoca cuidar-lo i gestionar-lo a consciència.

Les conseqüències ambientals de la mala gestió dels residus contribueixen a l'augment de la contaminació de l'aire i de l'aigua, així com a la degradació dels sòls i l'alteració dels ecosistemes. Fins fa pocs anys, la gestió dels residus s'ha centrat principalment en l'eliminació dels mateixos. Aquestes solucions no contemplaven la necessitat de reduir el consum de matèries primeres i d'energia, plantejant seriosos riscos per al medi ambient i la salut de les persones.

En la consolidació dels principis ambientals que els i les socialistes hem anat implantant, tant a Menorca com a les Illes Balears, des de fa molts anys, és important considerar el paper que hi juga la fiscalitat verda, que complementa i reforça elements importants i pioners desenvolupats a la nostra comunitat com són la Llei de Canvi Climàtic i la Llei de Residus.

No es pot protegir el medi ambient sense costos i no hi haurà transició ecològica sense una fiscalitat verda que la incentivi. Ni tampoc no és just que internalitzem sobre el medi ambient de tots els efectes perjudicials generats per uns pocs individus i empreses.

Per tant, és important establir mesures que redueixin els impactes negatius sobre el medi ambient, com són els gravàmens sobre les externalitats negatives, així com mesures que augmentin i consolidin les pràctiques eficients i respectuoses, com les bonificacions sobre descarbonitzacions, sobre millores en eficiència energètica i autoconsum en les edificacions o sobre la mobilitat elèctrica. Els i les socialistes creiem que s'ha d'avançar i aprofundir en la fiscalitat verda i s'ha de fer amb consciència i respecte cap a la insularitat i les particularitats de les nostres illes.

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'ONU i l'estratègia de la Comissió Europea per aconseguir una economia climàticament neutra per l'any 2050 són algunes de les accions impulsades per la urgent necessitat de frenar els efectes de l'escalfament global i que, a Espanya, es concreten en una llei de canvi climàtic.

A Menorca, ja disposem d'un full de ruta per descarbonitzar el sistema energètic de des de la configuració actual cap a un model basat en renovables anomenat Estratègia Menorca 2030, que defineix la transició energètica de l'illa establint prioritats en les accions a portar a terme i que constitueix una guia per a la presa de decisions en els sectors públic i privat. Amb aquesta estratègia pretenem situar Menorca com a referent per a altres zones de la Unió Europea i el món en l'estalvi energètic, eficiència energètica i l'ús d'energies renovables.

Les energies renovables són fonamentals per superar els reptes als quals ens enfrontem. A més, ens ofereixen una oportunitat única per desenvolupar nous models de negoci més sostenibles i resilents i per crear ocupacions de qualitat que, com a illa reserva de la biosfera, hem de saber aprofitar. Aquestes iniciatives poden generar oportunitats laborals en nombrosos sectors productius que van desde la pròpia generació i instal·lació fins al desenvolupament de projectes de sostenibilitat urbana.

L'aigua és un bé escàs. Disposar d'aigua de qualitat i infraestructures de sanejament coordinades des de l'àmbit insular es fa imprescindible per abordar els reptes de futur. En aquest sentit s'ha de desenvolupar una estratègia de distribució i ús fins a tancar el cicle de l'aigua des d'una perspectiva de gestió pública insular.

Aprentatge de la COVID-19

La pandèmia de la Covid-19 ens va agafar per sorpresa a tots nosaltres. Dos anys després encara no som conscients de quines seran les conseqüències finals d'aquesta pandèmia ni quan ni com serà superada i tampoc no sabem de quina forma canviarà el món i la nostra relació com a menorquins i menorquines amb ell. Emperò, les experiències viscudes ens han de servir de guia per a les passes que hem de prendre a partir d'ara.

La Covid ha estat i continua sent un fet traumàtic que ha irromput en les nostres vides i ens trobem davant d'una cruïlla econòmica i social de gran transcendència. Com a socialistes, hem de definir aquell camí que ens permetrà garantir el benestar i la prosperitat de cada una de les persones, nascudes o encara per néixer, que conformen la nostra societat menorquina. La definició d'aquest camí ens permetrà dotar-nos d'un futur millor, ja sigui en l'àmbit personal com social, personal o professional.

Els i les socialistes fa temps que estem recorrent aquest camí; els nostres valors, les nostres accions i les nostres polítiques són la mostra d'això. Això no obstant, la Covid-19 ens dóna un toc d'atenció per avisar-nos que ens cal donar una passa més. Hem de ser valents i acceptar que aquest model de "transitorietat permanent" de desenvolupament econòmic de les últimes dècades representa una amenaça per a la perdurabilitat dels recursos naturals i la cohesió social. Menorca és limitada, territorialment i en recursos, un cop utilitzats ja no es poden recuperar.

El nostre territori i el nostre medi ambient són la nostra senya d'identitat. Amb aquesta passa endavant que fem com a societat menorquina, el medi ambient es converteix en la palanca del canvi, aconseguint, així, trencar amb la dicotomia existent entre les activitats econòmiques i la preservació ambiental; entre el creixement econòmic continuat i la debilitada perdurabilitat ambiental. A l'anomenat creixement econòmic de l'illa, li hem de restar els costos socials i les externalitats negatives i ambientals per tal de ser plenament conscients de quin és el creixement real per als i les menorquines i amb quina capacitat distributiva s'ha portat a terme.

El futur ha de venir marcat per un impuls nou a l'activitat econòmica que arribarà concertadament, mitjançant el diàleg i la col·laboració. A partir de la capacitat reguladora de les administracions públiques i el dinamisme econòmic de la iniciativa privada, aconseguint que les estratègies empresarials i comercials individuals es conjuguin amb l'interès col·lectiu. Des del PSOE Menorca hem de continuar lluitant pel principi superior de la preservació de l'interès social i, ara més que mai, per no deixar a ningú enrere.

Com a societat, tots a l'una hem de remar cap endavant; hem de guanyar en competitivitat i en eficiència en la producció, però sempre des del respecte a la qualitat i a la seguretat laborals, a la retribució justa i a l'estabilitat en el treball i amb l'ús de la cooperació empresarial com a via generadora de sinergies productives, comercials i d'aprenentatge i coneixement. D'aquesta manera els sectors productius no terciaris podran recuperar el nervi empresarial necessari per aconseguir el pes suficient per tal d'alliberar-se de la seva subordinació al sector terciari.

Menorca, per si mateixa, ja és una regió econòmica, però ha de començar a actuar com a tal. Amb les actuacions pròpies d'un clúster, hem d'aconseguir un teixit industrial enfortit i renovat, on la cooperació empresarial, la capacitat d'innovació i el dinamisme productiu i comercialitzador ens permetin competir en qualitat i en la diferenciació dels nostres

productes i els seus valors. Els i les socialistes fem una aposta ferma per la innovació empresarial i productiva, el talent i la diversificació.

A Menorca, aquesta cruïlla econòmica i social implica que la decisió a prendre donarà forma al model social i econòmic de les dècades a venir. Els i les menorquines tenim en joc el modus vivendi i de qualitat que volem per al nostre futur. Hem de saber aprofitar els desafiaments que presenta la sortida de la pandèmia, tant a escala local com global i, així, trencar amb les dinàmiques inercials que han afavorit que arribéssim a la situació actual.

La relació entre una oferta de serveis vinculats al turisme cada vegada més gran i, per tant, d'una necessitat de resposta també cada vegada més gran per part de la societat i dels serveis públics, generen la necessitat d'una demanda cada vegada més gran. L'acceleració de l'espiral pot comportar que la pressió humana turística afegida i l'escalada demogràfica de nouvinguts residents que se'n deriva acabin per desembocar en una situació de degradació econòmica i social irreversible.

Els i les socialistes volem seguir sent rellevants en la definició del nostre futur, i en aquest moment d'incerteses, volem aprofitar les oportunitats de creixement econòmic i social per a que sigui inclusiu i just, volem un futur on la protecció de l'entorn, la igualtat d'oportunitats, la tecnologia, siguin palanques pel creixement i consolidació de les nostres empreses de tots els sectors, de la nostra ciutadania, de les persones nouvingudes, i una oportunitat de futur sostenible per les noves generacions.

EIX 3: EL PARTIT

D'on ve i cap a on va el PSOE Menorca

Menorca és una illa amb una societat cohesionada i que es defineix, sobretot, per la seva relació de respecte cap a l'entorn singular que habita. Per això, el respecte pel territori és un aspecte fonamental en la política menorquina que explica els clivatges existents.

El PSOE Menorca, durant els anys de democràcia, ha estat el partit que ha fet possible des de les institucions la protecció del territori que demanava la gran majoria de la societat menorquina. Han estat els i les socialistes menorquins qui, al llarg de les últimes quatre dècades, han impulsat mesures com el Pla Territorial Insular, la declaració de Reserva de Biosfera o la recuperació del Camí de Cavalls. La nostra consciència mediambiental ve de molt enrere.

El PSOE Menorca és, com a part del PSOE, un partit que lluita per la justícia social a través de l'equitat. Però si hi ha un fet que distingeix els socialistes menorquins de la resta de federacions del nostre partit és que la nostra consciència mediambiental ve de molt enrere i que la tenim gràcies a pertànyer a una illa com la nostra.

A més, Menorca té una societat prou cohesionada amb uns índex de desigualtat i exclusió social no massa alarmants. Això té una relació directa amb l'àmplia xarxa de serveis socials que han posat a l'abast de la ciutadania els i les socialistes menorquins. Si la política de territori ens ha servit per protegir el medi de l'illa, la nostra política social ha aconseguit protegir la seva societat.

Aquesta societat cohesionada i respectuosa amb l'entorn, a més, és una societat dinàmica que creix a través de l'activitat econòmica. A la tradició menorquina del camp i de la indústria, fonts del nostre producte local, s'ha sumat, en les darreres dècades, l'auge del turisme, que ens ha permès fer un salt en el desenvolupament de Menorca.

En definitiva, avui, Menorca és un indret agradable on viure, probablement més agradable que altres territoris que ens envolten, tant en l'àmbit social, com en l'econòmic i en el mediambiental. Però això no vol dir que Menorca no tingui problemes. En té i són profunds. Són els reptes del socialisme menorquí per a les properes dècades, molts d'ells explicats en aquesta Ponència Marc.

Amb la pandèmia de la Covid-19, s'ha fet palesa la necessitat que l'economia menorquina sigui més resilient. La diversificació, reforçant sectors diferents al turisme, és una condició per aconseguir aquesta resiliència. A més, el turisme que volem a Menorca per als propers anys és un turisme sostenible, respectuós amb el medi i desestacionalitzat.

El PSOE Menorca ha de ser el partit centrat a solucionar els problemes de la gent. Cuidar els majors i les persones dependents, generar oportunitats de feina de qualitat per als treballadors i les treballadores més joves i garantir que, a les escoles i els instituts públics, els alumnes reben la millor educació possible, són alguns dels grans objectius que hem de perseguir com a partit per seguir tenint una societat compacta. També ho és aconseguir que la nostra societat no pateixi tant les conseqüències negatives de la insularitat: som una illa, però no podem estar aïllats i, en aquest sentit, la connectivitat és una tasca fonamental per al socialisme menorquí.

A més de la nostra característica preocupació econòmica i social, en els pròxims anys ha de guanyar encara més força la nostra vessant ecologista. La descarbonització de l'illa ha de ser una de les tasques que ha de liderar el nostre partit i ho farem amb polítiques valentes, com ho vam fer per protegir el territori.

Fent front a tots aquests reptes a través de polítiques concretes, contindrem els actuals corrents reaccionaris dins la societat occidental, també presents a Menorca. Ampliant i reforçant l'Estat del Benestar i reconvertint la nostra economia en una economia més justa, verda i resilient, mantindrem la cohesió de la nostra societat i deixarem sense espai les forces polítiques que creixen de la divisió. Avui, lluitar per als que més ho necessiten, donar oportunitats a qui no les pot tenir, no és només una qüestió moral que tenim els i les socialistes per poder viure en una societat millor, sinó, sobretot, una condició per consolidar i millorar la democràcia davant les forces populistes d'extrema dreta que la volen erosionar. A Menorca, no passaran, perquè al davant tindran el PSOE Menorca, que, com ha fet sempre, treballarà per tal que la nostra societat continuï essent una societat unida, pròspera, justa i que té cura de la nostra illa.

El debat intern, font d'ideologia

El PSOE Menorca és un partit amb més de 100 anys d'història. Hem estat presents en la vida de la nostra societat, moltes vegades liderant-la, durant més d'un segle, perquè el nostre partit s'ha sabut transformar al mateix ritme que ho feia la societat menorquina. Aquest exercici d'actualització constant, entenent el partit com una eina al servei del progrés social, ha estat possible gràcies a un debat intern constant entre els i les militants de la família socialista menorquina.

El PSOE Menorca, com a partit polític democràtic i amb la seva militància al capdavant, ha de promoure un debat intern constant sobre les qüestions polítiques que afecten l'illa.

El debat intern entre els i les militants és la font de la nostra ideologia, l'origen dels nostres projectes per Menorca i del posicionament polític del partit.

La militància del PSOE Menorca ha de ser una militància informada i que informa. Només si tenen informació i l'han debatuda amb els companys i les companyes, els i les militants seran capaços de transmetre aquesta informació a la societat.

En aquest sentit, són molt importants dos conceptes: la idea d'escoltar els militants i la rendició de comptes dels militants que són a les institucions. Per una banda, els militants del PSOE Menorca s'han de sentir escoltats per aquelles persones que són a la direcció del partit. La seva opinió ha de comptar, perquè és l'opinió més propera a la societat. El PSOE, en la seva militància, té l'arrelament en la societat que no pot perdre quan governa. Som el partit que governa amb les persones al centre i tenim les persones al centre de les nostres polítiques gràcies a les opinions que ens traslladen els i les nostres militants.

Per altra banda, és necessari mantenir sempre la rendició de comptes d'aquells militants que ocupen càrrecs institucionals cap a la resta de la militància. La militància ha d'estar informada de les decisions que prenen els seus companys i companyes des de les institucions, dels motius d'aquestes decisions i del seu sentit polític. Un militant sempre ha de poder expressar la seva opinió als companys i companyes que són a les institucions, sigui favorable o crítica, dins els espais de debat intern.

En relació a aquelles persones que ocupen un càrrec institucional baix les sigles del PSOE Menorca, però ho fan sense estar-ne afiliades al partit, han de retre igualment comptes davant la militància i, se'ls ha d'exigir compromís i responsabilitat envers el PSOE, exigint-los també l'assistència i representació del partit als diferents actes als que estiguin convocats.

De la mateixa manera que s'escolta la militància i que es rendeixen comptes amb ella, aquells militants que dediquen el seu temps a la gestió pública mereixen tot el respecte per part dels que no són a la política activa. Els membres del PSOE Menorca que treballen a les institucions públiques són els encarregats del partit de transformar la societat a través de polítiques públiques. El fet de ser presents a l'espai públic, els sotmet a un escrutini democràtic per part de la societat que, en l'àmbit personal, pot resultar una pressió en certs moments. Per això, rere un càrrec públic del PSOE Menorca hi ha d'haver el suport i l'encoratjament de la militància del partit.

Tota aquesta relació entre els militants de la família socialista es basa en el seu debat intern, que s'estructura a través de diferents espais, tant formals com informals. Els espais formals són les reunions de la Comissió Executiva, del Comitè Insular i de les agrupacions locals. Aquests espais són, sobretot, els òrgans de presa de decisions del partit en l'àmbit insular i local.

Però el partit també ha de promoure constantment espais de debat informals. Poden ser espais informals de caire orgànic, com són les trobades de grups sectorials: grups centrats en una temàtica política que reuneixen responsables polítics i institucionals que treballen en aquesta àrea de gestió. També poden ser les reunions de secretaries generals i de secretaries d'organització de les diferents agrupacions locals i de l'àmbit insular.

Aquests espais informals, per la seva naturalesa, no es recullen en els estatuts del partit, però són eines fonamentals per a l'intercanvi d'idees dins del partit i el PSOE Menorca vetllarà perquè s'organitzin de forma periòdica. A través d'aquests espais mantindrem els militants actius políticament (a les institucions i/o al partit) ben articulats i coordinats.

Un altre tipus d'espai informal de debat intern són les activitats que ha d'organitzar el partit: col·loquis, xerrades, formacions o dinàmiques d'oci, entre d'altres. Totes aquestes activitats són puntuals, però el partit es compromet a organitzar-les sovint. Són espais de trobada, no només per aquells militants més actius en el moment present, sinó també per aquells militants que ja no es dediquen a la política i també per als militants més joves. El PSOE Menorca considera aquestes activitats una eina per mantenir el partit viu i la seva militància informada, escoltada i compacta.

A més, el PSOE Menorca planteja la possibilitat d'idear nous òrgans de debat intern. Per aprofitar millor el coneixement acumulat de molts militants amb molts anys d'experiència, s'estudiarà la creació d'un consell de militants amb molts anys d'experiència vital tant en la vida pública com orgànica de Menorca. Aquest Consell podria elaborar almenys un informe anual sobre la situació política insular que lliuraria a la Comissió Executiva del PSOE Menorca. El canvi en la demografia de la ciutadania causat per l'envelliment de la població, fa que sigui necessari que el PSOE Menorca s'adapti a aquesta nova realitat: motivant i facilitant la participació de persones majors en l'activitat política, orgànica i pública per tal d'aprofundir encara més en la comunicació i necessitats d'aquest segment d'edat.

Finalment, cal afegir que, tot i ser intern, el debat dins el PSOE Menorca també ha d'estar obert a les aportacions de persones que no militen al partit però que en són simpatitzants.

De ben segur trobarem molt bones idees fora del partit, així com simpatitzants disposats a ajudar-nos en la nostra acció política i de govern. El partit ha de treballar per fomentar espais per a simpatitzants, per estendre'ls la mà amb l'objectiu que coneguin la realitat del partit i els ha d'intentar integrar. A més, és important demanar als simpatitzants un compromís especial en aquells casos en què, per via del partit, assumeixen responsabilitats institucionals. És amb un compromís mutu com el nostre partit i el debat intern que hi tenim es pot nodrir millor dels nostres simpatitzants.

Un partit cohesionat: coordinació entre agrupacions i coordinació institucional

El nostre partit destaca a l'illa per tenir una important presència a tots els municipis. Per això, les agrupacions locals són la base del PSOE Menorca, són la seva força a peu de carrer.

Les agrupacions han d'estar sempre ben representades i connectades als òrgans decisoris del PSOE Menorca. Només així podrem intercanviar coneixement i bones pràctiques sobre polítiques i mantenir la coherència ideològica.

La Federació Insular ha de ser l'engranatge de la comunicació entre les agrupacions. El PSOE Menorca ha de facilitar i proposar actes i reunions en diferents formats per propiciar la trobada, el coneixement i el debat entre la militància de les diferents agrupacions.

La Federació de Menorca també ha de celebrar trobades mensuals dels i les encarregades de les secretaries generals i d'organització de totes les agrupacions per tal de posar en comú cadascuna de les realitats polítiques de cada municipi. La unió i el punt de vista de les diferents secretaries generals i d'organització ha de nodrir d'informació els òrgans insulars per tal de conèixer les necessitats de cada municipi i agrupació. Des de la Federació s'han de facilitar els canals de comunicació i els recursos organitzatius per al diàleg periòdic entre les diferents secretaries orgàniques de les agrupacions amb l'objectiu que, des del coneixement, s'enriqueixi l'activitat orgànica de les agrupacions.

Igualment, els membres de la Comissió Executiva Insular han de fer acompanyament a les agrupacions locals. Els o les responsables d'organització i de política municipal de l'Executiva han d'assistir amb freqüència a les reunions de les agrupacions locals per assabentar-se del que succeeix a cada municipi i de com pot ajudar la federació insular. És especialment important que des de l'Executiva Insular es vetlli pel bon funcionament de les agrupacions municipals, ajudant-les, si fa falta, en els seus esforços de representació i de visibilització. De la mateixa manera, les agrupacions locals han d'esforçar-se per ser sempre presents a les reunions del Comitè Insular, on tenen l'oportunitat de traslladar la realitat municipal a tot el partit.

Per a materialitzar aquest suport de la Comissió Executiva Insular a les agrupacions, de vegades és necessari ajudar en la capacitat financera de cada agrupació. Invertir en les agrupacions és necessari perquè puguin portar a terme de la millor manera possible les seves tasques polítiques i comunicatives.

A les corporacions municipals on cada vegada és més habitual l'augment de grups polítics, la trobada i el coneixement de les regidories municipals socialistes pot ser de gran ajuda per als càrrecs públics i l'ascens del partit. L'avaluació amb l'intercanvi d'opinions i debat pot derivar en nou contingut polític arran de compartir demandes i solucions de gestió des

d'un mateix ideari polític. Amb aquest objectiu, la federació insular ha d'impulsar els grups sectorials.

També, per tal de facilitar aquesta comunicació, els càrrecs públics poden compartir les seves iniciatives polítiques amb la federació insular per tal que les posi a l'abast de militants i de càrrecs socialistes d'altres administracions a través de bases de dades, iniciatives i argumentaris.

Les diferents secretaries de la Comissió Executiva han de proposar i conjugar les comissions sectorials des d'un punt de vista insular, on la realitat illenca estigui present amb la temàtica i els objectius sectorials. Han de reunir a tots i totes les militants amb una responsabilitat relacionada amb la temàtica, però també poden convidar aquells militants que no tenen cap responsabilitat institucional però sí una experiència destacada en l'àmbit a tractar.

La federació insular també s'ha de fer responsable de la formació de tots els càrrecs del PSOE Menorca a les institucions. Totes les persones que assumeixen una responsabilitat institucional necessiten que el partit les guii de forma continuada per entendre bé el funcionament de l'administració, així com les seves àrees competencials i les seves habilitats comunicatives.

El partit també ha de tenir en un punt de mira especial el jovent menorquí. La política de joventut ha de ser transversal, no és sectorial, i liderada per les Joventuts Socialistes de Menorca i, els i les militants del PSOE Menorca que governen a les institucions de l'illa sempre han de tenir en compte com poden afectar als i les joves les polítiques que dissenyen. Menorca ha de ser una terra d'oportunitats, amb una oferta de formació professional prou àmplia i amb llocs de feina atractius per a treballadors i treballadores qualificats. Els i les socialistes hem de tenir cura del capital social de Menorca i, per fer-ho, hem de tenir el punt de mira posat en la joventut. Per aconseguir-ho, el nostre partit s'ha de coordinar sempre amb les Joventuts Socialistes de Menorca, que són els nostres companys i companyes que millor entenen les necessitats del jovent. La Comissió Executiva s'ha de comprometre a treballar de manera estreta amb Joventuts Socialistes, alhora que el partit ha de demanar a Joventuts Socialistes una implicació activa tant en els òrgans del partit com en la societat.

Finalment, és molt important tenir present que les agrupacions locals són les que més poden ajudar el PSOE Menorca a fer créixer la seva militància. El nostre partit ha de treballar per revertir la tendència de desinterès per la militància activa. Si els veïns i veïnes de cada poble veuen que les agrupacions socialistes del seu municipi estan actives, debaten els temes que els preocupen i traslladen les seves idees a les institucions, s'aproparan a les agrupacions per participar d'aquest esforç i s'afiliaran. En aquest sentit, el PSOE Menorca elaborarà una estratègia d'afiliació per ajudar les agrupacions locals a atraure nous i noves militants.

El PSOE Menorca dins el PSIB-PSOE i el PSOE

La Federació Insular de Menorca, juntament amb la resta de Federacions insulars de Mallorca, Eivissa i Formentera, constituïm el Partit Socialista de les Illes Balears-PSOE i, a través d'ell, contribuïm a la conformació de la realitat federal del Partido Socialista Obrero Español. I, com diu la Ponència marc de 14è Congrés del PSIB-PSOE, la veu dels i les

socialistes de les Illes Balears ha de ser la suma solidària i coherent de les veus dels i les socialistes de cadascuna de les Illes, amb lleialtat des de la diversitat, amb equitat des de la suma de les voluntats. Compartim els valors, compartim el projecte i compartim les polítiques. I perquè som federalistes, defensam que aquesta diversitat i alhora riquesa de les quatre illes, es fa realitat a través d'un federalisme interior.

El PSOE Menorca, com a federació insular del PSIB-PSOE i del PSOE, ha de tenir una posició clara respecte als nostres companys i companyes fora de Menorca. Una relació de germanor basada en la cooperació. És aquesta cooperació vertebrada per tota Espanya la que fa del PSOE el partit més important del país i, gràcies a això, el que més història té.

Per tant, el PSOE Menorca és el partit polític més útil per a Menorca. Quan els nostres companys governen a les institucions de l'administració espanyola i de la comunitat autònoma, tenim l'oportunitat que no tenen altres partits menorquins: mobilitzar el nostre partit pel bé de Menorca. Per poder fer-ho possible, hem de mantenir un diàleg constant amb el PSIB-PSOE i el PSOE amb l'objectiu que els nostres companys i companyes estiguin assabentats de les necessitats i prioritats polítiques dels i les menorquines.

La posició menorquina dins els òrgans del PSIB-PSOE és i ha de ser especialment rellevant. Atès que una part molt important de les inversions que gestionam per a millorar la vida dels menorquins i les menorquines són aprovades pel Govern de les Illes Balears, de forma conjunta amb el Consell Insular, necessitam que la direcció del PSIB-PSOE estigui sempre ben informada de les nostres prioritats.

En l'àmbit polític, els diputats del PSOE Menorca al Parlament de les Illes Balears han de vetllar per defensar els interessos dels menorquins i les menorquines en la definició de polítiques i legislació d'àmbit balear. També ho han de fer els consellers o conselleres del PSOE Menorca al Govern de les Illes Balears.

En l'àmbit institucional, el PSOE Menorca ha d'utilitzar la seva força al Consell Insular de Menorca per seguir reclamant inversions i, també, més autogovern. Som un partit que defensa que, a la Comunitat de les Illes Balears, per la seva condició insular, s'ha de practicar el federalisme interior. Això vol dir que el Consell ha d'adquirir les competències que pugui assumir per ser el veritable govern de Menorca, com els menorquins i les menorquines volen. En aquelles àrees gestionades per la comunitat autònoma, el PSOE Menorca defensarà sempre que el Govern de les Illes Balears prengui les seves decisions de forma consensuada amb el Consell Insular. Però a la vegada, el federalisme interior significa que el PSOE-Menorca ha de ser solidari amb la resta de federacions de les Illes sempre defensant l'equitat i la justícia social i en coherència amb unes polítiques comunes per a totes les ciutadanes i els ciutadans de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera. La cultura, la història, la llengua que compartim des de la diversitat han de ser el motor per a anar construint aquesta Comunitat, aquest país que en diem Illes Balears en que Menorca ha de tenir una presència activa i destacada.

A més, el PSOE Menorca també ha de fer sentir la veu menorquina en l'àmbit federal. El PSOE és el partit més divers d'Espanya, perquè és l'únic que té una representació prou significativa en vots a totes les Comunitats del país. Dins d'aquesta diversitat, Menorca ha d'estar ben inclosa.

El PSOE Menorca és l'artífex del model menorquí de creixement sostenible, basat en l'equilibri entre l'activitat econòmica i la protecció del territori. Després que la crisi de la Covid-19 i els efectes del canvi climàtic hagin fet evidents els perills dels excessos, el model

menorquí esdevé un exemple per a tota Espanya. En el marc de la transició ecològica, el PSOE Menorca té la tasca de transmetre el seu exemple de gestió als nostres companys del partit i contribuir, així, a construir una Espanya millor.

A més, el PSOE Menorca ha de vetllar per tal que els i les nostres companyes d'arreu d'Espanya siguin sensibles a la realitat insular. Els obstacles estructurals que suposa la insularitat i, especialment la doble insularitat per a la societat menorquina, sobretot en l'àmbit econòmic i amb especial atenció a la indústria i al sector primari, només es podran superar des de l'àmbit estatal i europeu. Per tant, el PSOE Menorca, com a partit menorquí millor connectat amb els responsables de la capital estatal i la capital europea, no ha de deixar d'insistir perquè els i les socialistes d'arreu d'Espanya facin seva la causa de la insularitat.

El partit i la societat (civil)

La militància del PSOE Menorca ha de participar en el debat públic. És en el debat públic on donam continuïtat al que decidim a través del debat intern: proposam els nostres projectes polítics, fem saber el nostre posicionament i, en definitiva, difonem la nostra ideologia més enllà de la nostra militància. Nosaltres pensam que les nostres idees són les més adients per transformar la nostra societat cap a millor, però, per poder governar i portar-les a terme, és imprescindible que participem en el debat públic. Participar en el debat públic vol dir ser present sempre a tots els mitjans de comunicació, a les xarxes socials, però també a tots aquells actes públics que s'organitzen a l'illa.

Per poder ser presents en el debat públic menorquí, el més bàsic de tot és ser present a tots els municipis. El PSOE Menorca és un partit amb agrupacions als vuit municipis de l'illa. Les agrupacions han d'estar actives i mobilitzades en els seus respectius municipis per així poder representar els interessos dels veïns i les veïnes de cada poble i presentar-nos a cada un d'ells com la força política líder de l'esquerra que som. En aquest sentit, és important modernitzar les seus de cada agrupació local, estudiar d'obrir-ne de noves en aquells municipis on no n'hi hagi i fer que esdevinguin vertaderes cases del poble. A través de les agrupacions locals el PSOE Menorca és present al carrer i és conscient dels problemes que té la gent.

El partit també ha d'estar en contacte estret amb les entitats de l'illa. La societat civil menorquina està ben organitzada i és activa, amb representants ben visibles de certes causes que afecten la nostra societat. El PSOE Menorca ha d'estar sempre al costat de totes les entitats, escoltant el que demana cada col·lectiu i intentant prendre decisions de forma conjunta amb elles. El diàleg amb les entitats és fonamental per a una bona governança.

Per tal de mantenir un contacte constant amb les entitats de l'illa, el PSOE Menorca recuperarà l'agenda d'actes setmanal. Amb aquesta agenda, els representants del partit estaran assabentats de les activitats organitzades per les diferents entitats de Menorca i podran organitzar l'assistència a aquests espais.

En aquesta relació del partit amb la societat i les entitats de Menorca, és imprescindible que practiquem sempre una escolta activa. Si som presents al debat públic i a la vida associativa és, també, per saber què pensa i què necessita la gent. No és suficient la presència, sobretot hem d'escoltar i conversar amb les persones activament.

En l'àmbit comunicatiu, el partit té a la seva disposició un bon ventall d'eines. Les xarxes socials han esdevingut un espai on el partit comunica cada dia constantment. Les xarxes socials del PSOE Menorca han de compartir tota la feina que fan els nostres militants i representants a les institucions. A més de Facebook, Twitter, Instagram i YouTube, el partit ha d'estar sempre atent al sorgiment de noves xarxes socials on es trasllada una part de l'opinió pública i adaptar-s'hi.

Tot i la importància de les xarxes socials, el debat públic menorquí se segueix desenvolupant, en gran mesura, als mitjans de comunicació tradicionals. Els diaris, les ràdios i la televisió pública és d'on els ciutadans i les ciutadanes obtenen informació contrastada. Per tant, el PSOE Menorca ha de preocupar-se de ser-hi present constantment. La relació amb els mitjans de comunicació ha de ser fluida. Hem de treballar sempre la informació que volem compartir i adaptar-la a cada un dels mitjans. També hem de fomentar la presència dels i les nostres militants als espais de debat dels mitjans, com són els debats radiofònics, les seccions d'opinió dels diaris o les tertúlies de la televisió.

Per tal d'estructurar la comunicació del partit a les xarxes socials i als mitjans de comunicació, el PSOE Menorca elaborarà una Estratègia de Comunicació que actualitzarà anualment. Aquesta Estratègia ha d'analitzar els diferents mitjans i xarxes, considerar quin tipus de contingut és més adient a cada un d'ells, així com plantejar quins membres del PSOE Menorca han de participar en cada espai i amb quina freqüència ho han de fer. A més, l'Estratègia de Comunicació també ha d'incloure mecanismes per assistir les agrupacions locals en la seva comunicació municipal.

A més, el PSOE Menorca també estudiarà l'organització d'una xarxa de líders d'opinió socialistes, tant militants com simpatitzants, que són actius als espais de debat públic. El partit ha de ser conscient de qui són aquelles persones de l'illa que poden contribuir a comunicar el nostre projecte i mantenir un contacte amb elles.

Finalment, el PSOE Menorca reivindica la importància del contacte personal i físic amb la societat. Les xarxes socials i els mitjans de comunicació tradicionals són fonamentals per tal que existeixi el debat públic crític que necessita la democràcia, però no es pot perdre el contacte proper amb la gent. En una societat petita com la menorquina, tenim avantatges en aquest sentit. Per això és tan important la relació amb les entitats esmentada anteriorment, però també la presència dels representants del partit a peu de carrer. Els i les militants que representen el nostre partit a les institucions també són al carrer, als comerços locals, als esdeveniments populars i, amb aquesta presència, es mantenen a prop de la societat menorquina. Aquest contacte físic, en un món en transició digital, és clau per trencar la distorsió que moltes vegades s'origina quan la societat només rep informació indirectament, a través de mitjans digitals. Per lluitar contra aquestes distorsions, que causen desconfiança i desafecció, el PSOE Menorca ha de vetllar perquè els nostres representants tinguin contacte directe amb les persones que governem o volem governar.

Tot açò serveix perquè el PSOE Menorca estigui en un diàleg permanent amb la societat. Dialogant amb la societat és com la involucram en la presa de decisions polítiques i, d'aquesta manera, fomentem un sentiment de pertinença al nostre projecte. A través d'aquesta via, a prop de la gent, és com el partit aconseguirà un creixement continuat de votants, simpatitzants i militants.

